İŞKUR

2015

MALATYA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

BURHAN ARKAN- VHKİ

Eylül 2015

SUNUŞ

İşsizlik ile mücadelede etkin bir rol üstlenen İŞKUR; bir taraftan işsizliğin önlenmesine yardımcı olacak hizmetler üretip işsizlik sigortası faaliyetlerini yürütürken, diğer taraftan da istihdamın korunması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için hizmetler sunmaktadır. Bu manada aktif istihdam politikaları oluşturmak, iş ve meslek analizleri yapmak, iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri vermek, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirmek, işgücünün yurt içinde ve yurt dışında uygun oldukları işlere yerleştirilmesine aracılık etmek gibi görevler üstlenmiştir.

Malatya işgücü piyasası araştırma raporu; gerek İŞKUR hizmetlerinin daha etki ve verimli bir şekilde yürütülmesi, gerek ise İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu'nca oluşturulacak yerel istihdam ve mesleki eğitim politikalarına ışık tutacak önemli bir çalışma olarak karşımıza çıkmaktadır.

Söz konusu raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm İŞKUR çalışanlarına teşekkürlerimi sunar, başarılarının devamını dilerim.

Süleyman KAMÇI

Malatya Valisi

ÖNSÖZ

Temel hedefi istihdam olan Türkiye İş Kurumu, ülkemizde işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılması amacıyla değişen ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli yeni projeler üretmekte, değişim ve yeniliklere uyum sağlayarak hizmet kalitesi ve çeşitliliği ile işsizlikle mücadelede etkin rol oynamaktadır. Yakın zamanlarda yaşadığımız küresel ölçekli ekonomik krizleri en az hasarla atlatmayı başaran ülkemizde, diğer ilgili kurumlarda olduğu gibi Türkiye İş Kurumu ’da üzerine düşen sorumluluğu en iyi şekilde yerine getirmiş olup bundan sonraki süreçte de değişim ve yeniliklere uyum sağlayarak, hizmet kalitesi ve çeşitliliği ile işsizlikle mücadelede etkin rol oynamaya üzerine düşen her görevi yerine getirmeye devam edecektir. Bu meyanda 2012 yılından beri her yıl düzenli olarak yapılmaya başlayan işgücü piyasası araştırma raporu 2015 yılı içinde hazırlanmış olup, Malatya ve Türkiye geneli açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair veriler derlenerek hizmetinize sunulmuştur.

Malatya işgücü piyasası araştırma raporunun tüm kullanıcılara hayırlı olmasını diler, başta değerli vakitlerini ayırarak bilgi formlarımızı dolduran tüm işverenlerimize ve raporda emeği geçen tüm personelime teşekkürlerimi sunarım.

Vahap TOMAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ……i
ÖNSÖZ……ii
TABLOLAR LİSTESİ……iv
ŞEKİLLER LİSTESİ……vi
KISALTMALAR……vii
YÖNETİCİ ÖZETİ……8
GİRİŞ……12
BİRİNCİ BÖLÜM……14
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ……14
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN ……14
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ ……16
KAYITLI İŞSİZ……16
AÇIK İŞLER ……17
İŞE YERLEŞTİRMELER ……19
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ ……20
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ ……21
İKİNCİ BÖLÜM……23
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI ……23
AMAÇ VE YÖNTEM ……23
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM……25
AÇIK İŞLER……39
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER……63
İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ……77
SONUÇ……84
KAYNAKÇA……87
EKLER……88
Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu……88
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları ……95
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü……97
Ek 4- Ek Tablolar ……105
Ek 5- 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri……106

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 14
Tablo 2. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya 17
Tablo 3. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya..... 18
Tablo 4. İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya 20
Tablo 5. Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, Malatya..... 21
Tablo 6. Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı, Malatya 21
Tablo 7. İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya 22
Tablo 8. Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı, Malatya 25
Tablo 9. Malatya'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Malatya 26
Tablo 10. Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Malatya..... 28
Tablo 11. Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler, Malatya 30
Tablo 12. İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları 31
Tablo 13. Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar..... 32
Tablo 14. Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler 32
Tablo 15. Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler.....33
Tablo 16. Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler...34
Tablo 17. İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı.....35
Tablo 18. İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler....35
Tablo 19. Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı 38
Tablo 20. Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları 40
Tablo 21. Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları 42
Tablo 22. Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı%..... 43
Tablo 23. Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı..... 44
Tablo 24. Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı 45
Tablo 25. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı 46
Tablo 26. Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....47
Tablo 27. Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları..... 49
Tablo 28. Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları..... 50
Tablo 29. En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları..... 51
Tablo 30. Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları 52
Tablo 31. Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 52
Tablo 32. İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı..... 52
Tablo 33. Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı..... 53
Tablo 34. Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı..... 54
Tablo 35. İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı 54
Tablo 36. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı 55
Tablo 37. Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi..... 58

Tablo 38. Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 59
Tablo 39. Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 60
Tablo 40. Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 60
Tablo 41. Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 61
Tablo 42. Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 61
Tablo 43. İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 62
Tablo 44. Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi 62
Tablo 45. Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı 64
Tablo 46. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı 65
Tablo 47. Teminde Güçlük Çekilen Meslekler,% 66
Tablo 48. Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri 71
Tablo 49. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu,% 72
Tablo 50. Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 73
Tablo 51. İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 75
Tablo 52. Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu 76
Tablo 53. İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları 78
Tablo 54. Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları 78
Tablo 55. Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 79
Tablo 56. Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 80
Tablo 57. Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler 81
Tablo 58. Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 81
Tablo 59. İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 82
Tablo 60. İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 107

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1. İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, Malatya 15
Grafik 2. Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı, Malatya 16
Grafik 3. Yıllara Göre Açık İş, Malatya 18
Grafik 4. Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme 19
Grafik 5. Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Grafik 6. İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı,% 28
Grafik 7. Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar, Malatya 29
Grafik 8. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları 36
Grafik 9. İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı,% 37
Grafik 10. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı,%.....38
Grafik 11. Açık İşi Olan İşyerleri 40
Grafik 12. Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları 42
Grafik 13. Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı,% 43
Grafik 14. Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı,%.....48
Grafik 15. Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi 58
Grafik 16. İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu%.....63
Grafik 17. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı 66
Grafik 18. Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri,%,2014-2015 67
Grafik 19. Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri,% 68
Grafik 20. Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri,% 69
Grafik 21. Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri,% 74
Grafik 22. İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri 75
Grafik 23. Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri,% 77

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur. İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkili olmaktadır. İşgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış göstermiş olup, 2009-2012 yılları arasında bir düşüş yaşamıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli arttığını göstermektedir.

2010 yılında Malatya ilinde 20.766 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı 33.648'e yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken, kadınlarda ki artış son yıllarda erkeklere göre daha az olduğu tablodan da anlaşılmaktadır. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik)'dir.

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. 2010 yılında 4462 olan açık iş sayısı 2013 yılında 11931'e yükselmiştir. 2014 yılında 9393 olan açık iş sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle 4823 olarak istatistiklere yansımıştır. 2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinin bulunduğu söylenebilir. Reyon Görevlisi, Makineci (dikiş) ve Satış Danışmanı ilk sıralarda yer alan meslekler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Malatya ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 3951 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 2328'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. Mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Malatya ilinde gerekli şartları taşıyarak işsizlik ödeneği almayı hak edenlerin mesleklerine bakıldığında ilk sırada beden işçisi (genel), ikinci sırada büro memuru (genel) ve üçüncü sırada şoför-yük taşıma mesleklerinin bulunduğu anlaşılacaktır.

Malatya ilinde işgücü piyasası araştırması kapsamında toplam 1239 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörde işyeri bulunmaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de

gösterilmiştir. Malatya ilinde faaliyet gösteren ve araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin sektörlerine bakıldığında ilk sırada toptan ve perakende ticaret sektörünün geldiği görülecektir. Buna göre 1239 işyerinin 322'si ilgili sektörde faaliyet göstermekte olup, tüm işyerleri içerisindeki oranı %26'dır. İmalat sektörü sayı bakımında Malatya'da ikinci sırada yer alan sektör olup, 276 işyeri ile tüm işyerleri içerisinde %22'lik bir orana sahiptir. İnşaat sektörü Malatya'da ki bir diğer lokomotif sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. İnşaat sektörünün tüm işyerleri içerisindeki oranı %21'dir. Bu bağlamda Malatya ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin yaklaşık üçte ikisinin toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörü olduğu söylenebilir.

Malatya'da ve Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların yaşları gruplandırıldığında benzerlik göstermektedir. Her ikisi içinde geçerli olmak üzere firmaların önemli bir kısmı 5-9 yaş grubunda yer almaktadır. Buna göre Malatya'daki firmaların %30'u Türkiye'de ki firmaların ise %27'si 5-9 yaş grubunda yer almaktadır. İkinci sırada ise 0-4 yaş grubu, üçüncü sırada ise 10-14 yaş grubunda yer alan firmalar bulunmaktadır. Malatya ilinde çalışanların meslek grupları ve cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışanın tesis ve makine operatörleri ve montajcıları sektöründe bulunduğu vurgulanabilir. 41527 çalışanın 10057'si söz konusu sektörde çalışmaktadır. Tesis ve makine operatörleri ve montajcıları sektörü aynı zamanda erkek çalışanların da en yoğun olarak çalıştığı sektör olarak da karşımıza çıkmaktadır. Kadınlarda en fazla çalışılan sektör sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar sektörüdür.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları incelendiğinde; Malatya'da İŞKUR hizmetlerinden en fazla faydalanan sektörün finans ve sigorta faaliyetleri sektörü olduğu ifade edilebilir. Söz konusu sektörün hizmetten faydalanma oranı %71,4'tür. Bilgi ve iletişim sektörü %62,5 ve İmalat sektörü %61,8 ile İŞKUR hizmetlerinden en fazla faydalanan diğer sektörlerdir.

Malatya ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 18,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Malatya'da araştırma kapsamındaki sektörlerden 12 tanesinde part-time çalışan bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Malatya ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir. Araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinden ihracat yapan işletmelerde toplam 11631 kişi çalışmaktadır. Söz konusu çalışanların 2100'ü kadınlardan oluşmaktadır. Sektörel olarak bakıldığında imalat sektöründe yer alan işyerlerinin %32,9'unun ihracat yaptığı görülecektir. İmalat sektörünü sırasıyla madencilik ve taş ocakçılığı ile toptan ve perakende ticaret sektörü izlemektedir. Malatya'da ön plana çıkan sektörler Türkiye genelinde de aynı şekilde ilk sırayı almaktadır.

Malatya ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin %26,3'ü 5-9 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 20-24 yıl arasıdır. 5-9 yıl

arasındaki yaş aralığında yer alan firmalar İŞKUR'dan daha çok eleman talebi hizmeti almıştır. Malatya ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda kurulan firmalarca olmuştur. 0-4 yaş grubu arasında yer alan firmaların %31,7'si toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Söz konusu sektörü sırasıyla imalat ve inşaat sektörleri takip etmektedir.

Malatya ilinde en fazla açık iş oransal olarak % 50,8 ile imalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak %27 ile toptan ve perakende ticaret sektörü, üçüncü olarak %6,3 ile inşaat sektörü gelmektedir. 2014 yılında da imalat ve toptan ve perakende ticaret ilk iki sırada yer almış iken, 2015 yılından farklı olarak 2014 yılında ulaştırma ve depolama sektörü üçüncü sırada yer aldığı vurgulanabilir. Malatya'da toplam açık işlerin % 26,4'ü için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneline göre oldukça yüksek denilebilir. Erkeklerde açık iş talebi ise %27,1 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok altındadır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği % 46,5 iken, Türkiye genelinde % 37,2'dir.

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımına bakıldığında Malatya ilinde en çok akraba-eş dost vasıtasıyla işçi arandığı araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte Malatya'da İŞKUR üzerinden işçi aranma oranı akraba-eş dost oranına çok yakın olup söz konusu oran %76,5 olarak ikinci sırada gelmektedir. Malatya'da üçüncü sıradaki arama kanalı internet-sosyal medya olur iken son sırada gazete-ilan gelmektedir. Malatya'da araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde özel istihdam bürosu kanalıyla iş arayan olmaması nedeniyle istatistiklere herhangi bir veri yansımamıştır

Malatya'da 304 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada %58 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik sonrasında ise %49,2 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Takım Çalışmasına Yatkınlık %39,8 ile üçüncü tercih sebebi olarak yansımaktadır. Bilgisayar Kullanımını şart koyan işverenlerin yüzdesi %29,3'tür.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye bakıldığında; kadın açık iş beyan edenlerin %49,1'inin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisini ön planda tuttukları ifade edilebilir. Bilgisayar kullanımını tercih edenlerin oranı %39,4, Takım çalışmasına yatkın olanları tercih edenlerin oranı %38,9'dur. Erkek açık iş beyan edenlerde ilk tercih %63,1 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik öne çıkar iken, Yeterli Mesleki Bilgi ve Tecrübe %56,6'lık bir orana denk gelmektedir. Fark etmez seçeneğini işaretleyenlerin aradıkları beceri düzeyi %60 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olur iken, ikinci olarak %49,2 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir.

Malatya ilindeki işyerlerinin %20,3'ü eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Malatya ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta fazla sıkıntı çektiği söylenemez.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 111 işyeri eksik olarak karşımıza

çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yıl işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerin oranı %29,6 iken bu yıl %20,3 olarak gerçekleşmiştir. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinin %8'i bu yıl temininde güçlük çektiği meslek olmadığını belirtmiştir.

Malatya'da araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Temininde güçlük çeken işyerleri İŞKUR'dan %82 oranında eleman temini hizmetinden faydalanmıştır. Eleman teminini sırasıyla işveren danışmanlığı, kurs, İEP, çalışanlara yönelik eğitim ve mevzuat danışmanlığı gelmektedir.

Malatya'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde %3,5 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı %2,5, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise %1 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi %4'tür. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Türkiye genelinde ise NİDO %3,4'tür.

Malatya ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında ihracat yapan işyerlerinin %52,8'inin herhangi bir fikri olmadığı buna karşılık %23,8'inin değişmeyeceğini tahmin ettikleri ifade edilebilir. Vardiya yapan, kısmi çalışanı olan işyerlerinde de benzer oranlar yer almaktadır. En fazla istihdam artışı ve de en az istihdam azalışı ihracat yapan işyerlerinde beklenir iken, fikri olmayan veya değişmeyeceğini düşünen işyerleri çoğunlukla vardiya yapan işyerlerinde beklenmektedir.

GİRİŞ

Malatya ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Malatya ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Malatya işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TRB1** olarak sınıflandırılan iller Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli'dir.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Malatya ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Malatya iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Malatya ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri[1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı %	İşsizlik Oranı %	İstihdam Oranı %
2008	46	11,5	40,7
2009	48,6	14,6	41,5
2010	47,8	9,5	43,3
2011	47,4	9,2	43,1
2012	49,9	6,8	46,5
2013	54,1	7,8	49,9

Kaynak: TÜİK

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri, Malatya

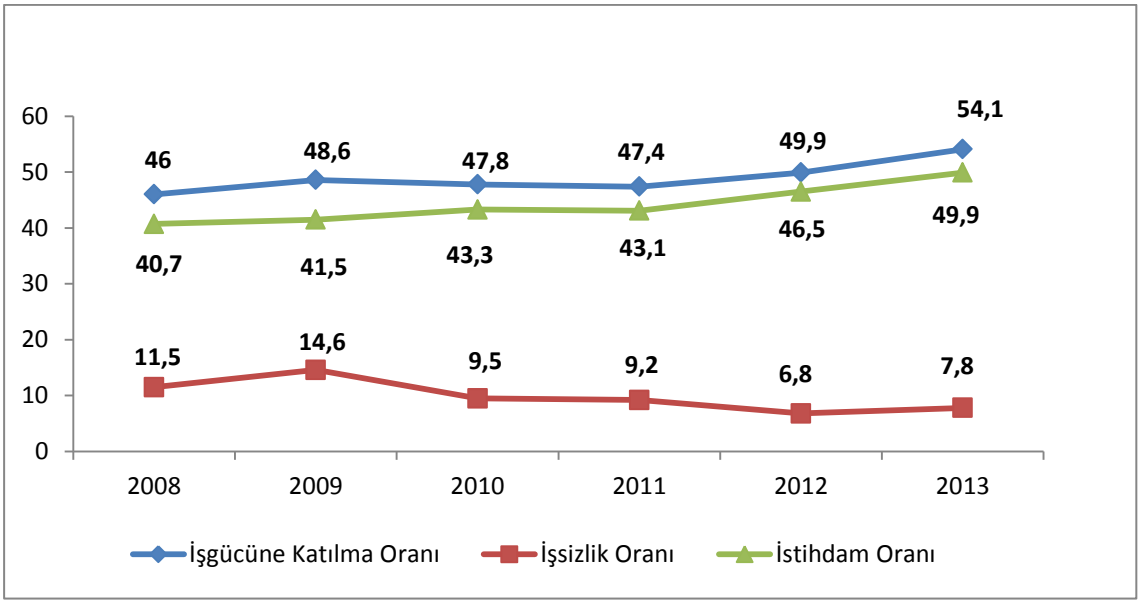

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış göstermiş olup, 2009-2012 yılları arasında bir düşüş yaşamıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli arttığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2013 yıllarında artan bir seyir izlemektedir. İstihdam oranı en yüksek seviyeye 2013 yılında %49,9 ile ulaşmıştır.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, genel eğilim işsizlik oranının azaldığı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Malatya ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı bu duruma paralel olarak istihdam alanlarının da arttığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Malatya ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Malatya ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İş İstem Formu doldurularak kendisine iş bulunması için Kuruma kayıt yaptıran işsizler ya da işini değiştirmek isteyen kişileri ifade etmektedir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Malatya ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı, Malatya

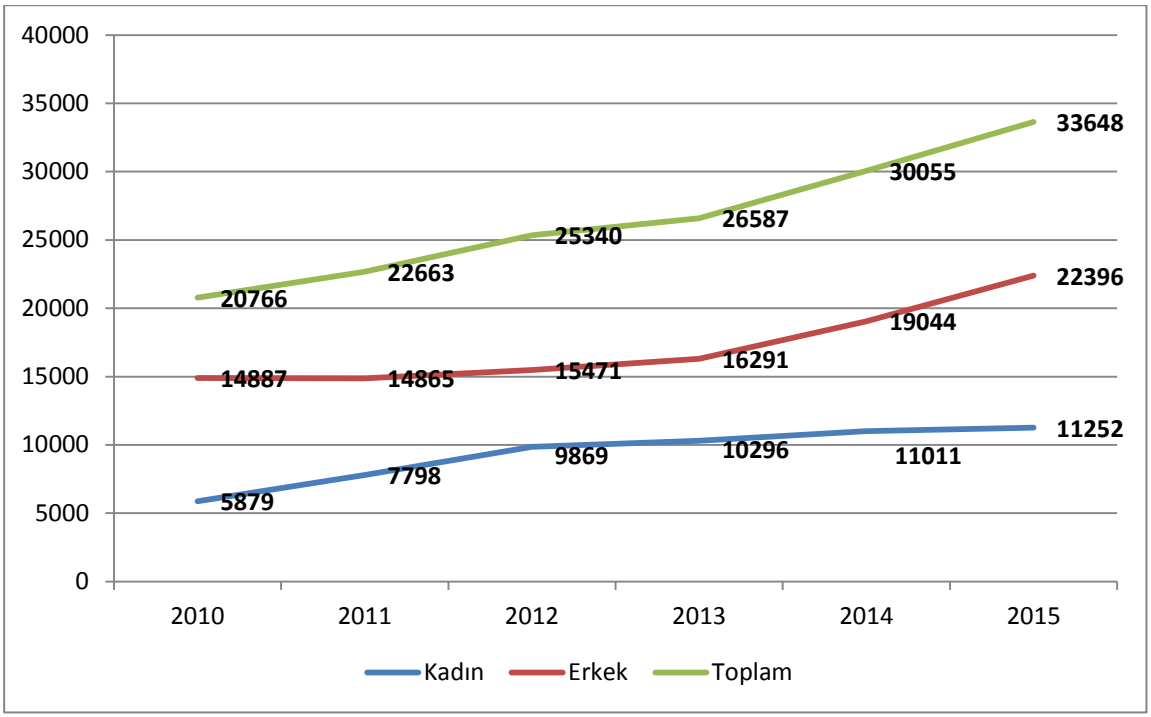

Kaynak: İŞKUR, 2015 yılı Haziran ayı sonu verileri

2010 yılında Malatya ilinde 20.766 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı 33.648'e yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken, kadınlarda ki artış son yıllarda erkeklere göre daha az olduğu tablodan da anlaşılmaktadır.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya

2015*	
Meslek	**Kayıtlı İşsiz**
Beden İşçisi (Genel)	7736
Büro Memuru (Genel)	2464
Beden İşçisi (Temizlik)	1432
Şoför-Yük Taşıma	979
Sekreter	919
Satış Danışmanı	759
Müşteri Temsilcisi	610
Ön Muhasebeci	587
Şoför (Yolcu Taşıma)	468
Pazarlamacı	442
Toplam	**33.648**

Kaynak: İŞKUR, 2015 yılı Haziran ayı sonu verileri

Malatya İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 33.648'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik)'dir.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde görünen yoğunluk söz konusu programın bir sonucudur.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 4462 olan açık iş sayısı 2013 yılında 11.931'e yükselmiştir. 2014 yılında 9393 olan açık iş sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle 4823 olarak istatistiklere yansımıştır. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş, Malatya

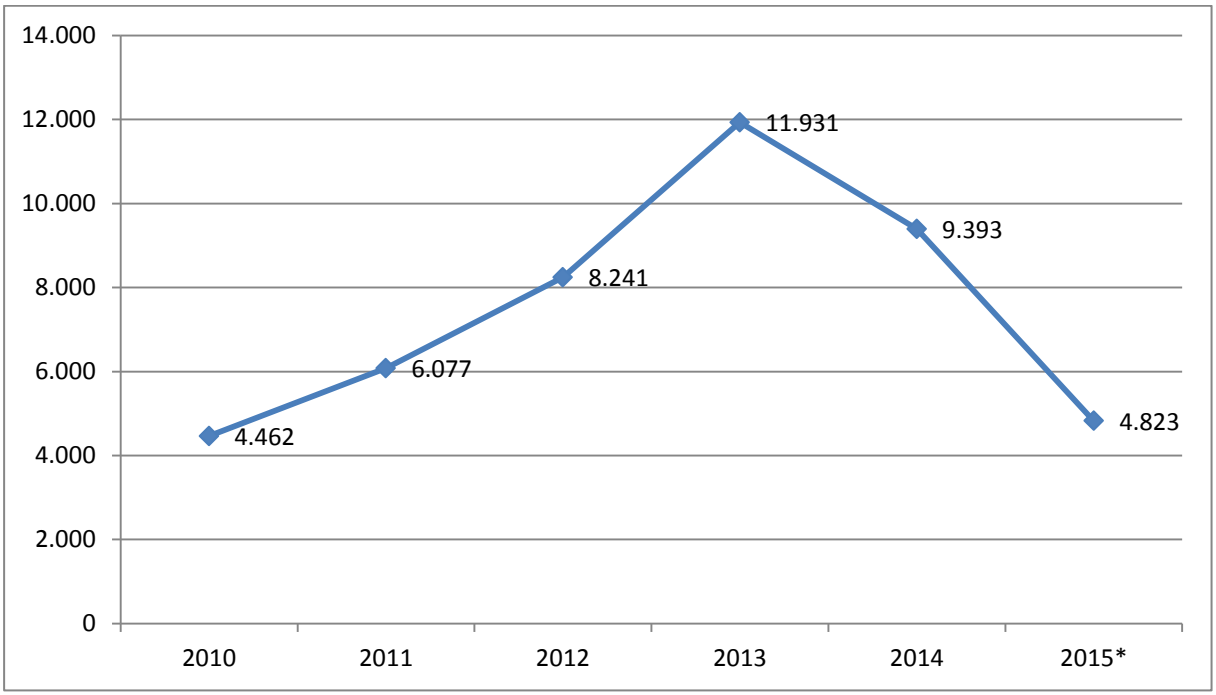

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-Haziran dönemini içermektedir.

2014 yılında açık işlerin mesleklere göre dağılımı irdelendiğinde ilk beş sırada beden işçisi (genel), makineci (dikiş), müşteri temsilcisi, müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı ve satış danışmanı mesleklerinin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya

2015*	
Meslek	**Açık İş**
Beden İşçisi (Genel)	1450
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	372
Beden İşçisi (Temizlik)	255
Satış Danışmanı	197
Makineci (Dikiş)	184
Reyon Görevlisi	171
Büro Memuru (Genel)	95
Şoför-Yük Taşıma	85
Kalite Kontrolcü	76
Düz Dikiş Makineci	67
Diğer Meslekler	1871
Toplam	**4823**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

İŞE YERLEŞTİRMELER

Grafik 4'te yer alan verilere göre yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 3415 olan işe yerleştirme sayısı 2012 yılında 8231'e çıkmıştır. 2013 yılında ise 6996 olduğu görülmektedir. 2014 yılında 4224 olan işe yerleştirme sayısı 2015 yılının ilk altı ayında 1816 olarak gerçekleşmiştir. Erkek iş arayanlarda görülen en yüksek işe yerleştirme 2012 yılında gerçekleşmiş iken, kadınlarda görülen en yüksek işe yerleştirme 2013 yılında görülmüştür.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

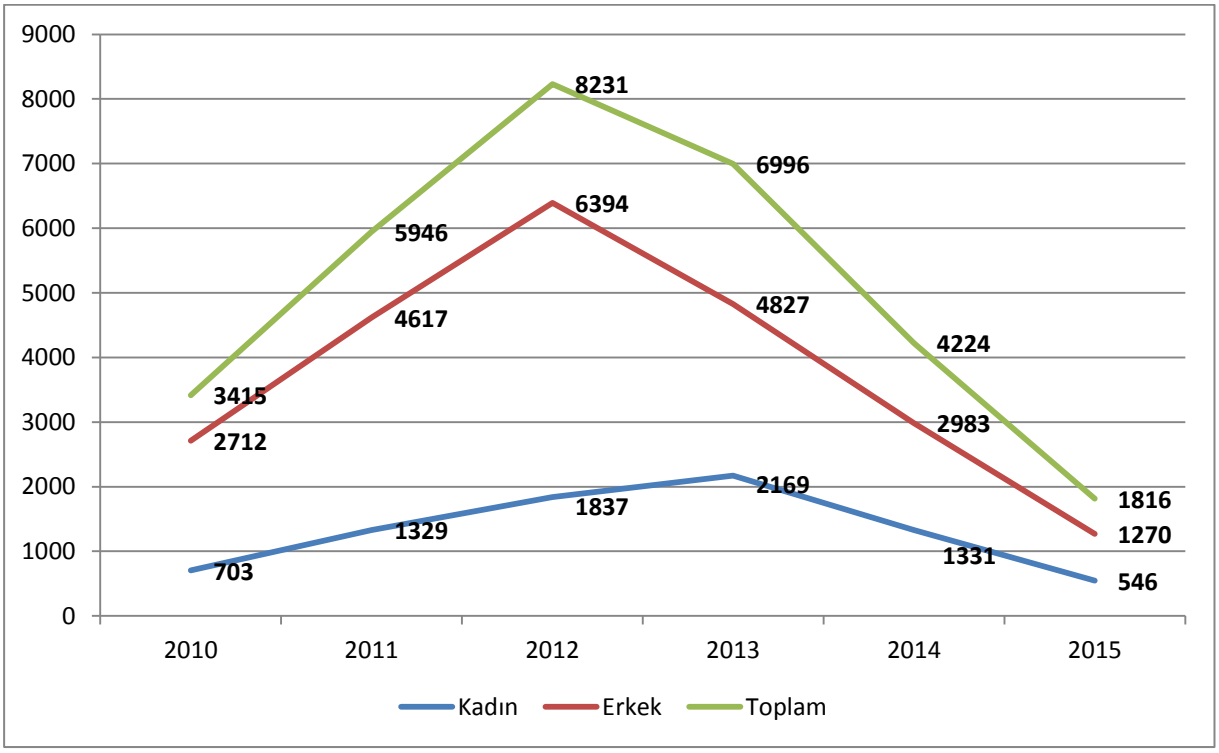

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-Haziran Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada açık işlere paralel bir şekilde Beden İşçisi (Genel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinin bulunduğu söylenebilir. Reyon Görevlisi, Makineci (dikiş) ve Satış Danışmanı ilk sıralarda yer alan meslekler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya

2015*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**
Beden İşçisi (Genel)	788
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	193
Reyon Görevlisi	105
Makineci (Dikiş)	79
Satış Danışmanı	55
Büro Memuru (Genel)	51
Düz Dikiş Makineci	34
Kalite Kontrolcü	29
Kasiyer	23
Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi	20
Diğer Meslekler	439
Toplam	**1816**

Kaynak: İŞKUR * Haziran ayı sonu itibariyle

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 263 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 2042 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 3233 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 196 İEP düzenlenmiş olup 761 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 53 adet kurs düzenlenmiş olup 937 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, Malatya (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	53	937	196	761	14	344	263	2042	57	3233
2014	122	2381	163	980	16	426	301	3787	48	1225
2013	152	2986	206	2016	15	429	373	5431	23	654
2012	193	3608	110	1043	14	386	317	5037	104	2324
2011	95	1599	28	235	7	172	130	2006	65	1065
2010	114	2005	7	15	3	75	124	2095	26	606

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

2010 yılından itibaren yoğun bir şeklide devam eden aktif işgücü programları kapsamında 20.398 kişinin eğitim aldığı Tablo 5'ten de anlaşılacaktır. Belirtilen tarih aralığında toplam 1508 kurs düzenlenmiş olup, ayrıca 323 TYP düzenlenmiştir. Yine aynı tarih aralığında TYP'lerden yararlanarak istihdam edilen işsiz sayısı ise 9107'dir.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Malatya ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam 3951 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 2328'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı, Malatya (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	3951	2328
2014	5506	3166
2013	4295	2577
2012	3066	1846
2011	2654	1950
2010	2386	1905

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlerin haklarını öğrenme hususunda yapılan çalışmalar işsizliği ödeneğine yapılan başvuruların sayısını artırmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Malatya (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	764
Büro Memuru (Genel)	122
Şoför-Yük Taşıma	86
Beden İşçisi (Temizlik)	58
Makineci (Dikiş)	53
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	52
Şoför (Yolcu Taşıma)	43
Ön Muhasebeci	37
Beden İşçisi (İnşaat)	29
Aşçı	28
Diğer	1056
Genel Toplam	**2328**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Malatya ilinde gerekli şartları taşıyarak işsizlik ödeneği almayı hak edenlerin mesleklerine bakıldığında ilk sırada beden işçisi (genel), ikinci sırada büro memuru (genel) ve üçüncü sırada şoför-yük taşıma mesleklerinin bulunduğu tablodan da anlaşılacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT (Avrupa Birliği İstatistik Ofisi) normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Malatya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Malatya ilinde 1239 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 41.527 çalışan tespit edilmiştir.

İŞYERİ VERİLERİ

Malatya ilinde araştırma kapsamında toplam 1239 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörde işyeri bulunmaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı, Malatya

Sektörler	İşyeri Sayısı	%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	322	26
İmalat	276	22
İnşaat	256	21
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	76	6
Eğitim	65	5
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	51	4
Ulaştırma ve depolama	45	4
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	41	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	40	3
Diğer hizmet faaliyetleri	20	2
Madencilik ve taş ocakçılığı	20	2
Bilgi ve iletişim	8	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	1
Gayrimenkul faaliyetleri	4	0,3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	0,3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	0,2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faal.	2	0,2
Genel Toplam	1239	100

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilinde faaliyet gösteren ve araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin sektörlerine bakıldığında ilk sırada toptan ve perakende ticaret sektörünün geldiği görülecektir. Buna göre 1239 işyerinin 322'si ilgili sektörde faaliyet göstermekte olup, tüm işyerleri içerisindeki oranı %26'dır. İmalat sektörü sayı bakımında Malatya'da ikinci sırada yer alan sektör olup, 276 işyeri ile tüm işyerleri içerisinde %22'lik bir orana sahiptir. İnşaat sektörü Malatya'da ki bir diğer lokomotif sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. İnşaat sektörünün tüm işyerleri içerisindeki oranı %21'dir. Bu bağlamda Malatya ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin yaklaşık üçte ikisinin toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörü olduğu söylenebilir.

Tablo 9: Malatya'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Malatya

Sektör	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	2899	13670	16569
Toptan ve perakende ticaret;	2568	7230	9798
İnşaat	285	4292	4578
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1007	1947	2954
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	922	631	1552
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	341	1124	1465
Ulaştırma ve depolama	54	1353	1408
Eğitim	518	725	1243
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	199	435	634
Diğer hizmet faaliyetleri	113	275	387
Madencilik ve taş ocakçılığı	7	325	332
Gayrimenkul faaliyetleri	38	148	186
Bilgi ve iletişim	34	106	140
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9	78	87
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	11	69	80
Finans ve sigorta faaliyetleri	24	43	67
Su temini; kanalizasyon, atık yön.	14	34	48
Genel Toplam	9043	32484	41527

Kaynak: İPA 2015

Çalışanların cinsiyet ve sektörlere göre dağılımları incelendiğinde en fazla çalışanın 16569 kişi ile imalat sektöründe bulunduğu ortaya çıkmıştır. İmalat sektörünü 9798 kişi ile toptan ve perakende ticaret ve 2954 çalışan ile inşaat sektörünün takip ettiği araştırma sonucunda ortaya koyulmuştur. 41527 çalışanın 32484'ü erkek iken 9043'ü kadınlardan oluşmaktadır. Bu manada Malatya'da çalışanların %78'inin erkek, %22'sinin kadınlardan oluştuğu vurgulanabilir. Erkeklerin yoğun olarak çalıştığı sektörler sırasıyla imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörü iken, kadınlarda en fazla istihdam imalat, toptan ve perakende ticaret ile idari ve destek hizmetleri sektöründe meydana gelmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

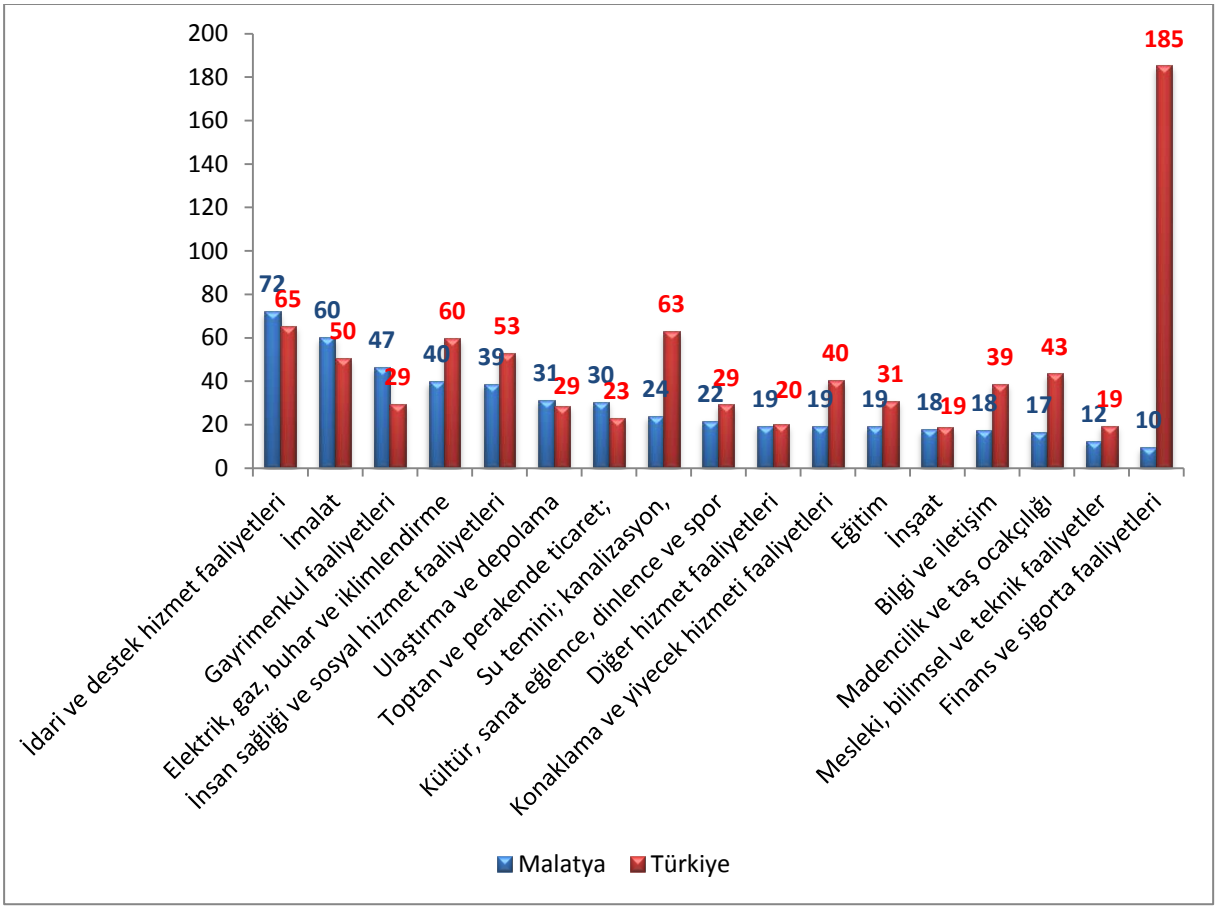

Kaynak: İPA 2015
Not: Ortalamalar ilgili sektördeki toplam çalışan sayısının yine ilgili sektörde faaliyet gösteren işyeri sayısına bölünmesi ile elde edilmiştir.

Malatya ve Türkiye'de sektörlere göre ortalama çalışan sayılarına ilişkin veriler Grafik 5'te yer almaktadır. Malatya'da ortalama çalışan sayısının en fazla olduğu sektör idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü iken Türkiye'de en fazla çalışılan sektör finans ve sigorta faaliyetleri sektörüdür. Malatya'da idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektöründe ortalama 72 çalışan bulunurken, Türkiye genelinde ortalama çalışanı en yüksek olan finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe 185 kişinin çalıştığı görülmektedir.

Malatya'da ikinci sırayı imalat, üçüncü sırayı gayrimenkul faaliyetleri sektörü alır iken imalat sektöründe ortalama 60, gayrimenkul faaliyetleri sektöründe ise 47 kişinin çalıştığı grafik 5'ten de anlaşılmaktadır.

Türkiye'de ortalama çalışanın en fazla olduğu ikinci sektör idari ve destek hizmetleri faaliyetleri olup söz konusu sektörde ortalama 65 kişi, üçüncü sırada ise su temini, kanalizasyon atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü 63 kişi ile istatistiklerde yerini almaktadır.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı,%

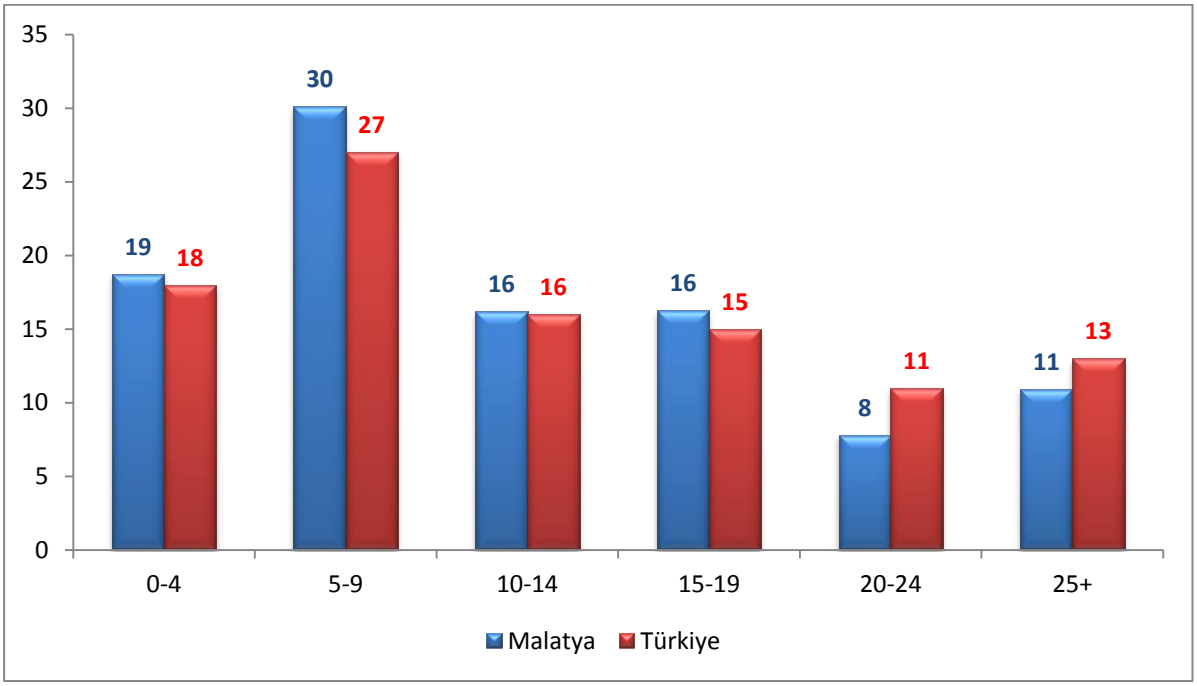

Kaynak: İPA 2015

Grafik 6'da Malatya ile Türkiye genelindeki işyerlerinin yaşlarını karşılaştıran veriler yer almaktadır. Grafikten de anlaşılacağı gibi gerek Malatya'da gerek se Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların yaşları gruplandırıldığında benzerlik göstermektedir. Her ikisi içinde geçerli olmak üzere firmaların önemli bir kısmı 5-9 yaş grubunda yer almaktadır. Buna göre Malatya'daki firmaların %30'u Türkiye'de ki firmaların ise %27'si 5-9 yaş grubunda yer almaktadır. İkinci sırada ise 0-4 yaş grubu, üçüncü sırada ise 10-14 yaş grubunda yer alan firmalar bulunmaktadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Malatya

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Toplam
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.006	9050	10057
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.683	6666	8350
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.158	5304	6462
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.185	4450	5635
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2.107	2111	4218
Profesyonel Meslek Mensupları	1.304	1891	3195
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel.	437	1641	2077
Yöneticiler	155	1106	1261
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	7	265	272
Genel Toplam	**9.043**	**32.484**	**41.527**

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilinde çalışanların meslek grupları ve cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında en fazla çalışanın tesis ve makine operatörleri ve montajcıları sektöründe bulunduğu vurgulanabilir. 41.527 çalışanın 10.057'si söz konusu sektörde çalışmaktadır. Tesis ve makine operatörleri ve montajcıları sektörü aynı zamanda erkek çalışanların da en yoğun olarak çalıştığı sektör olarak da karşımıza çıkmaktadır. Kadınlarda en fazla çalışılan sektör sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar sektörüdür. Malatya'da tekstil ile ilgili üretimde bulunan çok sayıda firmanın bulunmasının doğal bir sonucu olarak tesis ve makine operatörleri ve montajcılar sektörü ön plana çıkmaktadır.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar, Malatya

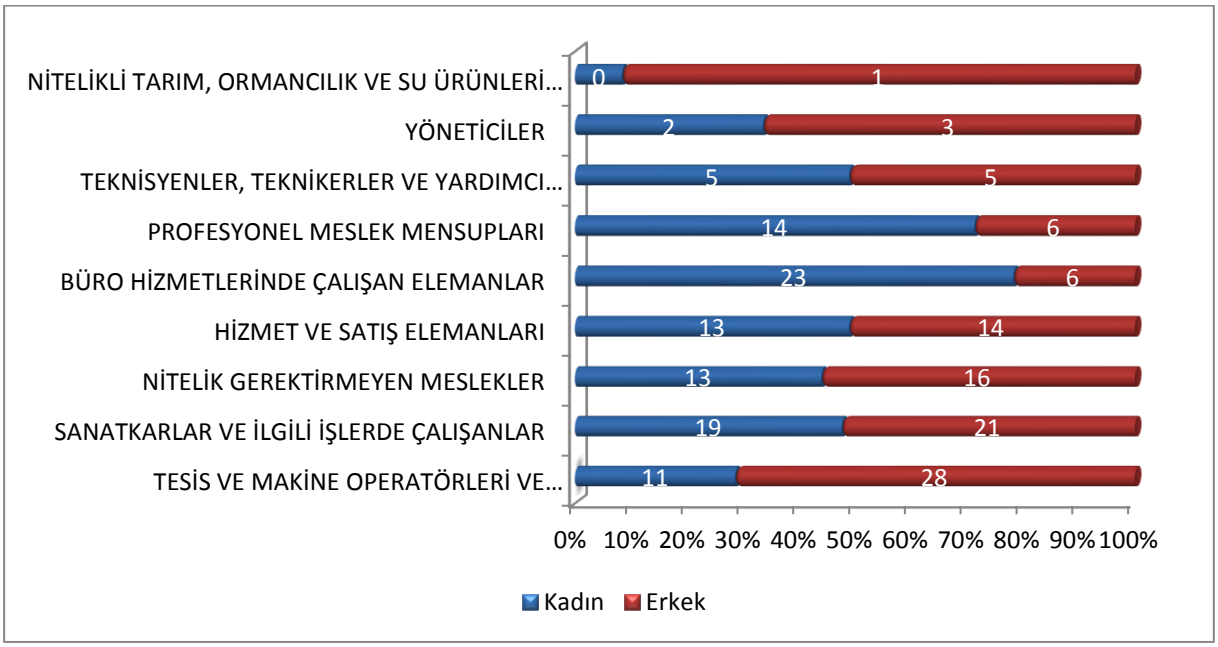

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilinde Büro Hizmetlerinde çalışan kadın sayısı aynı meslek grubunda çalışan erkek sayısından daha fazladır. Türkiye genelinde ise kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Malatya'da kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır. Kadınların oransal olarak yoğun çalıştığı bir diğer meslek grubu sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubudur.

Malatya'da erkeklerin en fazla çalışanın görüldüğü meslek grubu tesis makine operatörleri olup, Türkiye genelinde ise bu durum sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu olarak araştırmalara yansımıştır.

Oranlara bakıldığında kadınların diğer meslek gruplarına göre %23'ünün büro hizmetlerinde çalıştığı, erkeklerde ise %28'inin tesis ve makine operatörleri meslek grubunda çalıştığı grafik 7'den de anlaşılmaktadır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler, Malatya

Erkek	Kadın	Toplam
Makineci (Dikiş)	Müşteri Temsilcisi	Makineci (Dikiş)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	Müşteri Temsilcisi
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Satış Danışmanı	Büro Memuru (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Müşteri Temsilcisi	Satış Danışmanı	Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi
Şoför-Yük Taşıma	Sekreter	Satış Danışmanı
Güvenlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü	Güvenlik Görevlisi
Şoför (Yolcu Taşıma)	Muhasebeci	Şoför (Yük Taşıma)
Beden İşçisi (İnşaat)	Aşçı	Şoför (Yolcu Taşıma)

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada makineci (dikiş) mesleğinin yer aldığı araştırma sonucunda ortaya konulmuştur. Söz konusu meslek erkeklerde de ilk sırada yer alırken kadınlarda en fazla çalışanı olan meslek müşteri temsilcisidir. Kadınlarda ilk sırada müşteri temsilcisi mesleğinin bulunmasının nedeni ilde faaliyet gösteren çağrı merkezlerinin kadın çalışan istihdam etmeleridir. Yine Malatya iliyle özdeşleşen ve ihracatında önemli bir yer tutan kuru kayısı üretiminin doğal bir sonucu olarak da kayısı işleme ve paketleme işçilerinin kadınlardan seçilmesi kadın çalışan sayısının en fazla olduğu meslek olarak istatistiklere yansımıştır.

Diğer mesleklere bakıldığında makineci (dikiş)'ten sonra sırasıyla müşteri temsilcisi, temizlik görevlisi, iplik eğirme operatörü (ring/vater/vargel), beden işçisi (genel), kayısı işleme ve paketleme işçisi, satış danışmanı, güvenlik görevlisi, şoför-yük taşıma, şoför (yolcu taşıma) mesleklerinin Malatya ilinde en fazla çalışan sayısı olan meslekler olduğu görülmektedir.

Türkiye genelinde en fazla çalışanı olan meslek temizlik görevlisidir. Temizlik görevlisini sırasıyla beden işçisi (genel) ve bankacılık ve sigortacılık meslek elemanı takip etmektedir. Ülke genelinde erkeklerde en fazla çalışanı olan meslek beden işçisi (genel) iken kadınlarda en fazla çalışanı olan meslek temizlik görevlisidir.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı %	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı %
Madencilik ve taş ocakçılığı	16,9	0,6
İmalat	61,8	32,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	50,0	0,2
İnşaat	26,2	12,7
Toptan ve perakende ticaret;	43,8	26,7
Ulaştırma ve depolama	20,9	1,8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	33,8	4,9
Bilgi ve iletişim	62,5	0,9
Finans ve sigorta faaliyetleri	71,4	0,9
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0	0,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	38,8	3,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	34,9	2,7
Eğitim	42,6	5,3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	61,5	4,7
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,0	0,4
Diğer hizmet faaliyetleri	47,7	1,8
Genel Toplam	**42,5%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları incelendiğinde; Malatya'da İŞKUR hizmetlerinden en fazla faydalanan sektörün finans ve sigorta faaliyetleri sektörü olduğu ifade edilebilir. Söz konusu sektörün hizmetten faydalanma oranı %71,4'tür. Bilgi ve iletişim sektörü %62,5 ve İmalat sektörü %61,8 ile İŞKUR hizmetlerinden en fazla faydalanan diğer sektörlerdir.

Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden en fazla faydalanan sektör Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme sektörüdür. Madencilik ve taş ocakçılığı ile idari ve destek hizmet faaliyetleri İŞKUR hizmetlerinden faydalanan diğer sektörlerdir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Malatya ilindeki işyerleri için %42,5 iken Türkiye genelinde bu oran %44'tür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran %	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam Çalışan
Madencilik ve taş ocakçılığı	5,9	1	20	21
İmalat	4,4	173	226	399
İnşaat	3,1	29	143	172
Toptan ve perakende ticaret;	5,7	175	284	459
Ulaştırma ve depolama	7,0	0	83	83
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	18,9	47	221	268
Bilgi ve iletişim	37,5	17	57	74
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,2	39	76	114
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15,0	96	296	391
Eğitim	14,8	96	122	218
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20,5	256	196	451
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	25,0	0	6	6
Genel Toplam	**7,4**	**929**	**1729**	**2658**

Kaynak: İPA 2015

Malatya'da araştırma kapsamındaki sektörlerden 12 tanesinde part-time çalışan bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri sayısı Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir. Tüm işyerleri içerisinde part-time işçi çalıştıran işyerlerinin oranları ele alındığında en fazla part-time çalışanın bilgi ve iletişim sektöründe yer aldığı tablodan da anlaşılacaktır. Söz konusu sektörü sırasıyla kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektörü izlerken üçüncü sırada insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü bulunmaktadır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Büro Memuru (Genel)	Şoför (Yolcu Taşıma)	Büro Memuru (Genel)
Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	Güvenlik Görevlisi (Eğitim Kurumları)	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı
Kasiyer	Satış Danışmanı	Kasiyer

Hemşire	Büro Memuru (Genel)	Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi
Kalite Kontrolcü	Garson (Servis Elemanı)	Şoför (Yolcu Taşıma)
Satış Danışmanı	Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı	Güvenlik Görevlisi (Eğitim Kurumları)
Temizlik Görevlisi (Hastane)	Aşçı	Garson (Servis Elemanı)
Sekreter	Beden İşçisi (Genel)	Aşçı
Aşçı	Şoför-Yük Taşıma	Piliç Kesim Ve İşleme Elemanı

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek büro memuru (genel), temizlik görevlisi ve satış danışmanıdır. Kadınlarda ise toplamda olduğu gibi ilk sırada büro memuru(genel) mesleği ön planda yer alır iken erkeklerde şoför (yolcu taşıma) mesleği en fazla part – time çalışanın bulunduğu meslekler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye genelinde kısmi zamanlı çalışma (part-time) yapan işyerlerinde çalışan sayısının en çok olduğu mesleklere bakıldığında gerek toplamda gerek ise cinsiyetlere göre en fazla çalışan bankacılık ve sigortacılık meslek elemanı sektöründe yer aldığı araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Temizlik görevlisi mesleği de aynı şekilde hem cinsiyetlere göre hem de toplamda en fazla çalışanın bulunduğu ikinci meslektir.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Sektör	İşyeri	Çalışan Sayısı		
	Oran %	Kadın	Erkek	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	5,9	0	5	5
İmalat	26,9	530	7664	8194
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi	50,0	14	32	46
İnşaat	4,3	45	754	799
Toptan ve perakende ticaret;	20,1	1562	3607	5169
Ulaştırma ve depolama	25,6	17	842	859
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	47,3	122	480	602
Bilgi ve iletişim	25,0	9	21	30
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0	37	87	124
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,0	12	61	74
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	39,9	478	1271	1749
Eğitim	1,6	3	6	10
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	17,9	532	387	919
Diğer hizmet faaliyetleri	5,3	3	31	34
Genel Toplam	18,5	3365	15.248	18.613

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 18,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Malatya ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasının üstündedir.

Malatya'da çalışan 18613 vardiyalı işçinin 3365'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu oransal olarak çalışanların %18'ine denk gelmektedir. Malatya'da araştırma yapılan tüm işyerlerindeki çalışanların %44,8'i vardiyalı işyerinde çalışmaktadır. Bu oran çalışan erkeklerde %46,9 kadınlarda %37,2'dir.

En fazla çalışanın bulunduğu sektör su temini, kanalizasyon, atık yönetimi olur iken, ikinci sırada konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri üçüncü sırada ise idari ve destek hizmetleri faaliyetleri gelmektedir.

En fazla vardiyalı çalışanın olduğu sektör imalattır. Erkeklerde de imalat sektörü ilk sırada iken kadınlarda vardiyalı çalışmanın en yüksek olduğu sektör toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Müşteri Temsilcisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Müşteri Temsilcisi
Temizlik Görevlisi	Müşteri Temsilcisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Büro Memuru (Genel)	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Satış Danışmanı	Satış Danışmanı
Kasiyer	Beden İşçisi (Temizlik)	Temizlik Görevlisi
Sekreter	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Temizlik)
Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	Şoför (Yolcu Taşıma)	Beden İşçisi (Genel)
Hemşire	Temizlik Görevlisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Muhasebeci	Şoför-Yük Taşıma	Şoför-Yük Taşıma
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Diğer Bükücüler, Dokuyucular, Trikotajcılar, Boyacılar Ve İlgili İşçiler	Diğer Bükücüler, Dokuyucular, Trikotajcılar, Boyacılar Ve İlgili İşçiler

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı müşteri temsilcisi, temizlik görevlisi ve büro memuru (genel) almaktadır.

Erkeklerde İplik eğirme Operatörü ilk sırada iken müşteri temsilcisi ve güvenlik görevlisi öne çıkan diğer mesleklerdir. Toplam çalışanlarda ilk sırada müşteri temsilcisi, iplik eğirme operatörü ve güvenlik görevlisi almaktadır.

Türkiye genelinde ise kadınlarda temizlik görevlisi, beden işçisi (genel) ve makineci (dikiş) ilk üç sırayı alırken erkeklerde beden işçisi (genel), güvenlik görevlisi ve temizlik görevlisi en fazla vardiyalı çalışanın olduğu ilk üç meslektir.

Ülke genelindeki vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde ön sıralarda yer alan meslekler temizlik görevlisi, beden işçisi (genel) ve güvenlik görevlisidir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Sektör	İşyeri	Çalışan Sayısı		
	Oran %	Kadın	Erkek	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	17,8	4	45	49
İmalat	32,9	1691	8905	10.596
İnşaat	1,7	11	274	285
Toptan ve perakende ticaret;	7,7	323	271	594
Ulaştırma ve depolama	2,3	22	5	27
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,0	49	31	80
Genel Toplam	10,1	2100	9531	11.631

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 17'de Malatya ilinde ihracat yapan işyerlerinin sektörel ve çalışan olarak dağılımlarını gösteren veriler yer almaktadır. Araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinden ihracat yapan işletmelerde toplam 11.631 kişi çalışmaktadır. Söz konusu çalışanların 2100'ü kadınlardan oluşmaktadır. Sektörel olarak bakıldığında imalat sektöründe yer alan işyerlerinin %32,9'unun ihracat yaptığı görülecektir. İmalat sektörünü sırasıyla madencilik ve taş ocakçılığı ile toptan ve perakende ticaret sektörü izlemektedir.

Malatya'da ön plana çıkan sektörler Türkiye genelinde de aynı şekilde ilk sırayı almaktadır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi	İplik Eğirme Operatörü	İplik Eğirme Operatörü
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi
Kalite Kontrolcü	Diğer Bükücüler, Dokuyucular	Makineci (Dikiş)
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Sebze-Meyve ve Ürünleri İşleme Operatörü	Beden İşçisi (Genel)	Diğer Bükücüler, Dokuyucular

Paketleme İşçisi (Gıda)	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcılar	Beden İşçisi (Genel)
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi	Kalite Kontrolcü
Büro Memuru (Genel)	Örgü Makinası Operatörü	Diğer İplik İşçileri ve Sarıcılar
Aşçı	Kalite Kontrolcü	Örgü Makinası Operatörü
Muhasebeci	Makine Bakımcı	Paketleme İşçisi (Gıda)

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı iplik eğirme operatörü, kayısı işleme ve paketleme işçisi ve makineci (dikiş) mesleklerinin aldığı görülmektedir.

Türkiye genelinde ise beden işçisi (genel), makineci (dikiş) ve muhasebeci meslekleri ilk sıralarda yer almaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; gerek Malatya'daki gerekse Türkiye'deki işverenlerin İŞKUR'dan en çok faydalandıkları hizmet eleman talebi olmuştur. Bu bağlamda Malatya'da İŞKUR'dan alınan hizmetlerin %36,8'i eleman talebi olarak istatistiklere yansımıştır.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

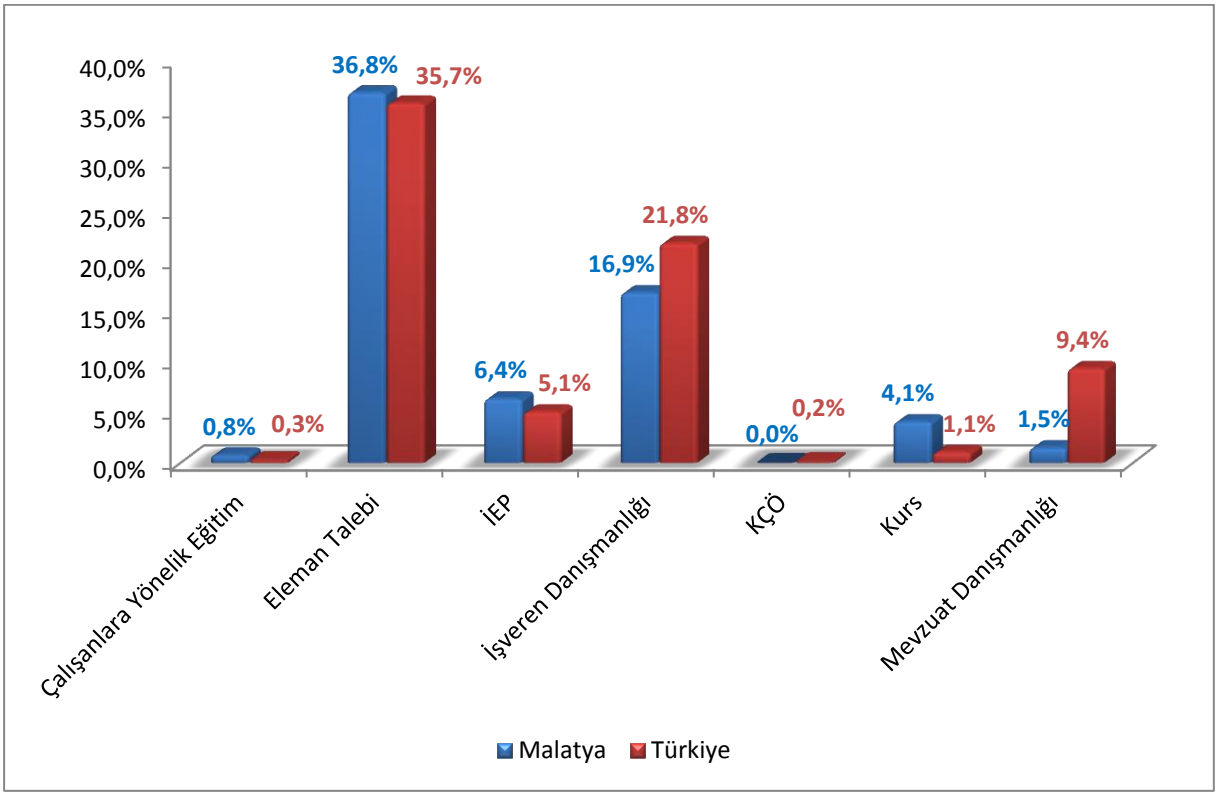

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmaların İŞKUR'dan aldıkları bir diğer önemli hizmet işveren danışmanlığı olmuştur. Üçüncü sırada ise işbaşı eğitim programları gelmektedir. Malatya'da işbaşı eğitim programı ve kurs hizmetleri oranı Türkiye ortalamalarının üzerinde seyretmiştir.

Malatya ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 10-14 yaş aralığına sahip işyerleri faydalanmıştır. Malatya'da en fazla işyerinin de 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerlerinde olduğu unutulmamalıdır.

Malatya'da 10-14 ile 15-19 yaş aralığında yer alan firmalar; İŞKUR'dan hizmet alan işletmelerin %37'sine denk gelmektedir. İŞKUR'dan en az hizmet alan işletmeler ise 20-24 yaş aralığında yer alan işletmelerdir.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı,%

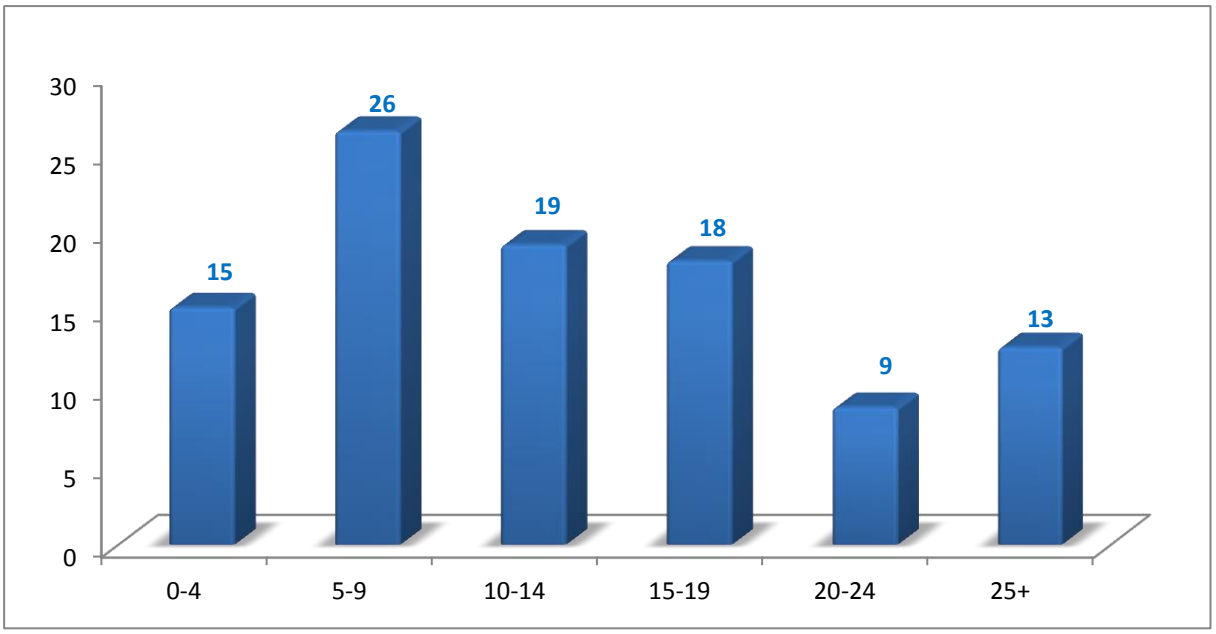

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Türkiye genelinde ilk sırayı yine eleman temini alır iken, ikinci sırada işveren danışmanlığı yer almaktadır. Türkiye genelinde Malatya'dan farklı olarak üçüncü hizmet türü mevzuat danışmanlığı olmuştur.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı,%

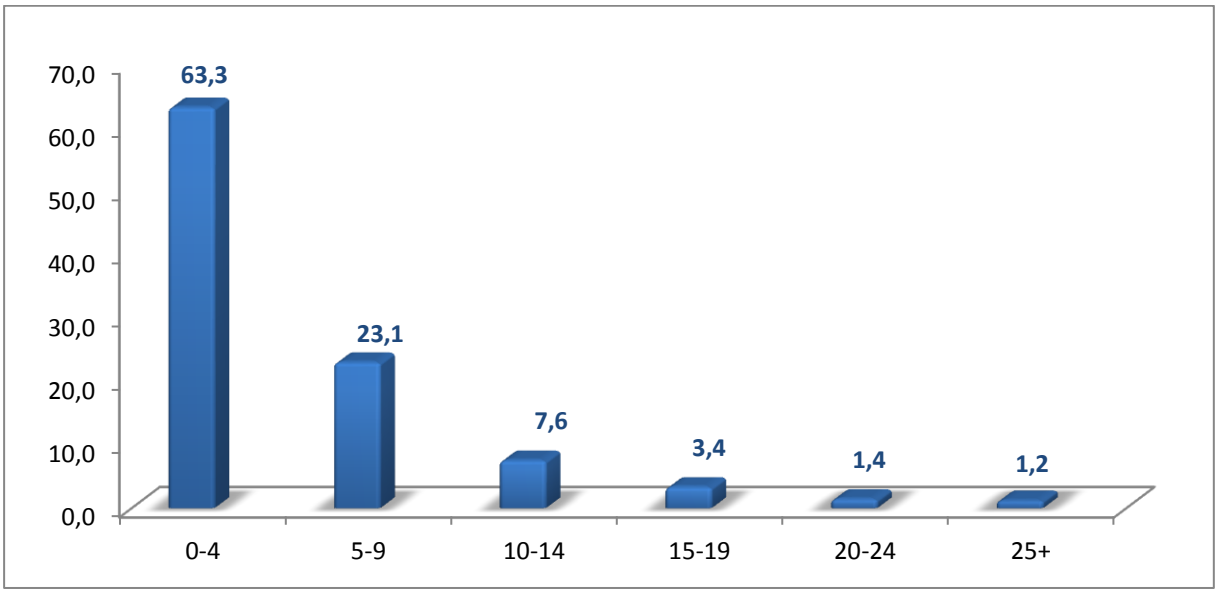

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin %63,3'ü 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 25 ve daha fazla yıl arasında yer alan firmalardır. 5-9 yıl arasındaki yaş aralığında yer alan firmalar %23,1'lik bir oran ile ikinci sırada yer almıştır. 10-14 yıl arasında bir süredir faaliyet gösteren firmalar İŞKUR'dan hizmet alan firmalar arasında %7,6'lık bir oran ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	3,1%	91,3%	22,7%	28,8%	18,3%	1,8%
Su temini; kanalizasyon,	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	85,0%	3,3%	31,7%	1,7%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret;	2,2%	89,0%	11,7%	54,0%	5,1%	10,9%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	100,0%	22,2%	44,4%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	88,0%	12,0%	56,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	20,0%	20,0%	20,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	20,0%	80,0%	40,0%	60,0%	40,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	94,7%	5,3%	26,3%	5,3%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	64,3%	14,4%	21,4%	14,4%	0,0%

Eğitim	0,0%	61,4%	15,4%	57,8%	3,9%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	75,1%	24,9%	37,5%	4,2%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	66,7%	0,0%	55,6%	22,2%	0,0%
Genel Toplam	1,8%	86,4%	15,0%	39,8%	9,6%	3,5%

KAYNAK: 2015 İPA
NOT: Araştırma kapsamında yöneltilen soruda birden fazla seçenek işaretlenebildiğinden satır toplamları 100'ü vermemektedir.

Malatya ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe eleman talebi, işveren danışmanlığı ve kurs hizmetleri aynı oranda faydalanılmıştır. Çalışanlara yönelik eğitim hizmetinde en çok faydalanan sektör finans ve sigorta faaliyetleri iken, İEP'ten en çok istifade eden sektör de finans ve sigorta faaliyetleri sektörü olmuştur. İşveren danışmanlığından gayrimenkul faaliyetleri sektörü, mevzuat danışmanlığından ise toptan ve perakende ticaret sektörü en çok faydalanan sektör olmuştur.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri,%

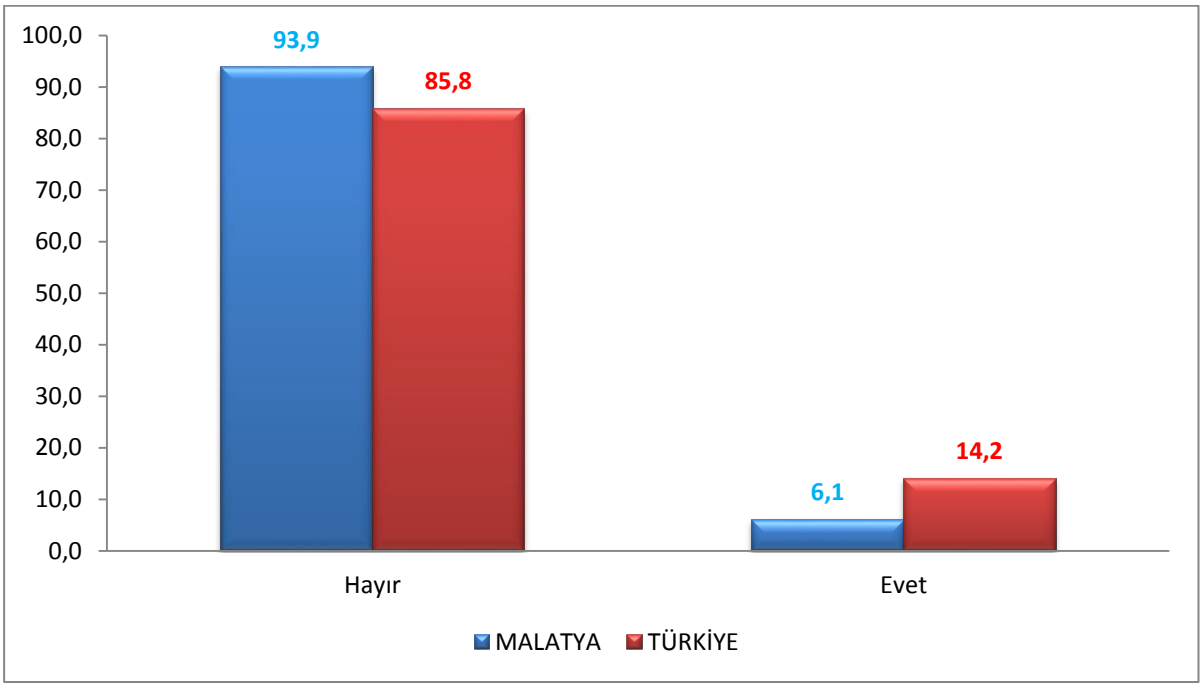

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilindeki işyerlerinin % 6,1'İ açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Malatya'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden düşüktür. 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Malatya ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 2 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl çalışmanın yapıldığı dönemin de (Mart-Nisan) etkisiyle oran bir önceki yıla göre daha yüksek çıkmıştır.

Malatya ilinde 76 işyerinde toplam 304 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektörler	2014 10+			2015 10+		
	Açık iş	Açık iş dağılımı	açık iş oranı	Açık iş	Açık iş dağılımı	açık iş oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	24	2,5%	4,8%	6	2,0%	1,8%
İmalat	573	59,7%	3,2%	155	50,8%	0,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%
İnşaat	36	3,8%	0,5%	19	6,3%	0,4%
Toptan ve perakende ticaret;	149	15,5%	1,5%	82	27,0%	0,8%
Ulaştırma ve depolama	7	7,0%	0,5%	12	3,8%	0,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23	2,4%	1,2%	9	3,0%	0,6%
Bilgi ve iletişim	1	0,1%	0,6%	0	0,0%	0,0%

Finans ve sigorta faaliyetleri	4	0,4%	3,9%	0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	1	0,3%	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	56	5,8%	7,2%	7	2,4%	1,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15	1,6%	0,5%	4	1,4%	0,1%
Eğitim	14	1,5%	0,9%	1	0,4%	0,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	53	5,6%	2,7%	8	2,7%	0,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	0,4%	0,9%	0	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**959**	**100,0%**	**2,0%**	**304**	**100,0%**	**0,7%**

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde en fazla açık iş oransal olarak % 50,8 ile imalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak %27 ile toptan ve perakende ticaret sektörü, üçüncü olarak %6,3 ile inşaat sektörü gelmektedir. 2014 yılında da imalat ve toptan ve perakende ticaret ilk iki sırada yer almış iken, 2015 yılından farklı olarak 2014 yılında ulaştırma ve depolama sektörü üçüncü sırada yer aldığı vurgulanabilir.

Açık iş oranlarına bakıldığında 2015 yılında Malatya'da en fazla açık iş oranı madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe görülmüştür. 2014 yılında ise en fazla açık iş oranı mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe ortaya çıktığı tablo 20'den de anlaşılmaktadır. İmalat, İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde alınan açık iş %84,1'lik bir orana denk gelmektedir.

2014 yılında olduğu gibi 2015 yılında da elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi, kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde açık iş alınmamıştır. Ayrıca 2014 yılında alınmasına rağmen bilgi ve iletişim, finans ve sigorta faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde 2015 yılında açık iş alınmamıştır.

Türkiye geneli verileri irdelendiğinde 2015 yılında ülke genelinde en fazla açık iş oranı diğer hizmet faaliyetleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, ulaştırma ve depolama ile imalat sektörlerinde ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları,%

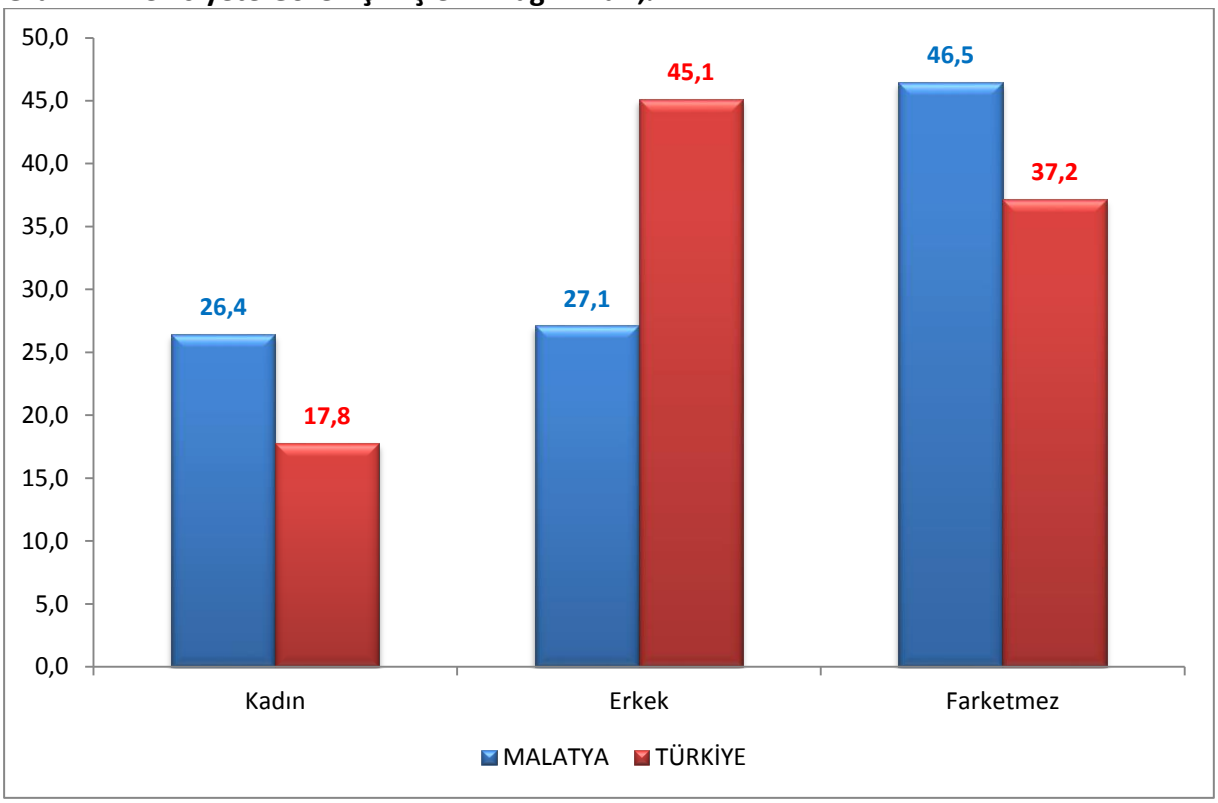

KAYNAK: İPA 2015

Malatya'da toplam açık işlerin % 26,4'ü için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneline göre oldukça yüksek denilebilir. Erkeklerde açık iş talebi ise %27,1 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin çok altındadır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği % 46,5 iken, Türkiye genelinde % 37,2'dir. Malatya ilindeki açık işlerde cinsiyet ayrımının yapılmadığı, kadın veya erkek işçi tercih edenlerin oranlarının neredeyse birbirine yakın olduğu grafikten de anlaşılacaktır. Oysa Türkiye geneli alınan açık işlere bakıldığında %45,1 oranında erkek işçi arandığı ifade edilebilir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Sektör	10+
	Açık İş Verme Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	5,9%
İmalat	6,4%
İnşaat	4,4%
Toptan ve perakende ticaret;	7,7%
Ulaştırma ve depolama	4,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0%

Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5,0%
Eğitim	1,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12,8%
Genel Toplam	6,1%

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 6,1 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Malatya'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı %25 ile gayrimenkul faaliyetleri sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir.

Malatya'da ikinci sırada %12,8 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer alırken, üçüncü sırada %8,2 ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada % 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise % 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Malatya ilinde sektörel bazda; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi, kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor bilgi ve iletişim, finans ve sigorta faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık iş talebi bulunmadığını hatırlatmakta fayda vardır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı,%

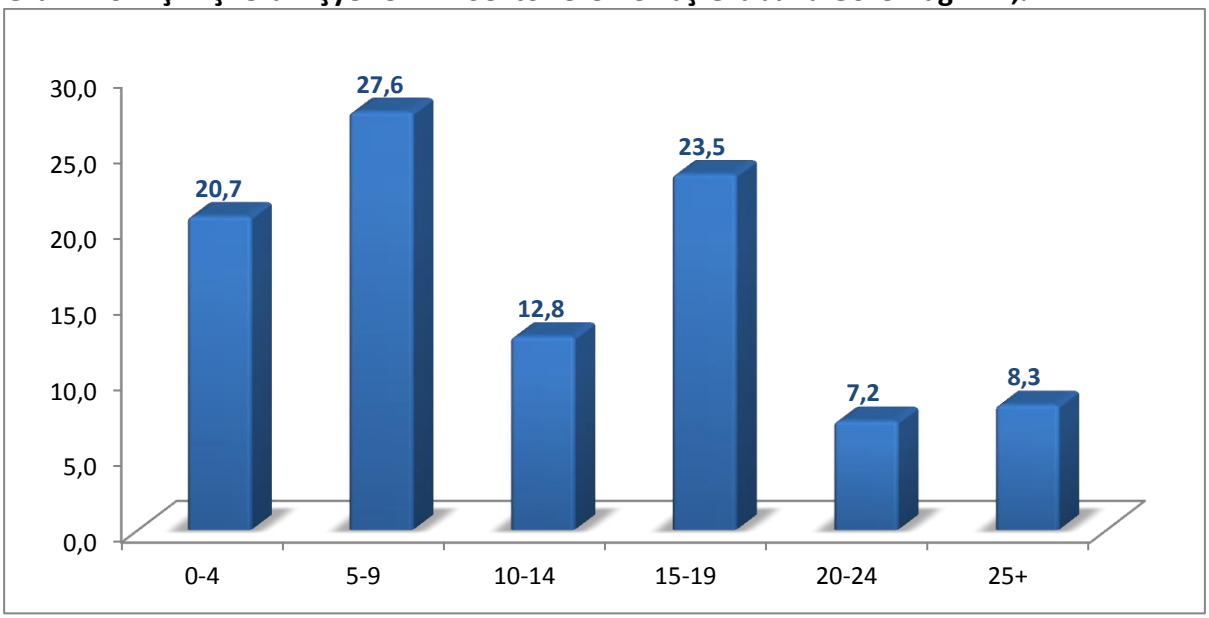

KAYNAK: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 5-9 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 15-19 yaş grubuna sahip işyerleri ile 0-4 yaş arası işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı,%

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0	0,0	0,0
İmalat	35,4	11,1	53,5
İnşaat	5,9	88,2	5,9
Toptan ve perakende ticaret;	7,5	36,3	56,3
Ulaştırma ve depolama	9,1	90,9	0,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	55,6	22,2	22,2
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0	100,0	0,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	28,6	71,4	0,0
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25,0	0,0	75,0
Eğitim	0,0	0,0	100,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	37,5	0,0	62,5
Genel Toplam	26,4	27,1	46,5

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; eğitim sektöründe herhangi bir cinsiyet ayrımının yapılmadığı görülmüştür. İdari ve destek hizmet faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret ve imalat sektörlerinde cinsiyetin fark etmeme oranları yüksek çıkmıştır. Türkiye genelinde ise cinsiyetin fark etmeme oranının en yüksek olduğu sektör imalat sektörüdür. Toptan ve perakende ticaret, konaklama ve yiyecek hizmetleri, inşaat ve idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri oransal olarak diğer sektörlere göre daha yüksek olan sektörlerdir.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	Malatya			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	30	9,8	0,7%	7,5	1,14%
Hizmet Ve Satış Elemanları	37	12,0	0,6%	16,7	2,22%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	21	6,9	0,3%	14,9	1,53%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0	0,0%	0,4	1,87%
Profesyonel Meslek Mensupları	19	6,1	0,6%	7,8	1,25%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	72	23,7	0,9%	21,5	2,16%
Teknisyen, Tekniker. ve Yard. Profes. Mes. Mensup.	8	2,7	0,4%	8,1	1,49%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	116	38,0	1,1%	22,4	2,09%

Yöneticiler	2	0,7	0,2%	0,6	0,30%
Genel Toplam	**304**	**100,0**	**0,7%**	**100,0**	**1,71%**

KAYNAK: İPA 2015

Malatya'da açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunda yer aldığı görülecektir. Söz konusu meslek grubunun açık iş oranı %1,1'dir. Malatya'da ikinci sırayı sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubu alır iken ilgili sektörün açık iş dağılımı %23,7, açık iş oranı ise %0,9'dur. Üçüncü olarak hizmet ve satış elemanları meslek grubu %12'lik bir orana sahip iken açık iş oranı %0,6 olarak istatistiklere yansımıştır.

Türkiye'de ise Malatya'da olduğu gibi ilk üç sırada tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve hizmet ve satış elemanları meslek grubu gelmektedir.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Malatya			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3,6%	6,9%	89,5%	25,5%	25,0%	49,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	33,8%	28,8%	37,4%	21,3%	27,5%	51,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	20,7%	34,9%	44,4%	23,7%	41,7%	34,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	27,3%	34,0%	38,7%	18,6%	61,3%	20,2%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	57,2%	42,8%	0,0%	17,6%	19,3%	63,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel.	38,2%	61,8%	0,0%	11,0%	73,9%	15,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	11,3%	16,6%	72,1%	12,6%	51,1%	36,3%
Yöneticiler	0,0%	47,8%	52,2%	17,0%	46,5%	36,4%
Genel Toplam	**26,4%**	**27,1%**	**46,5%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımlarını gösteren tablo 24'ten de anlaşılacağı üzere meslek grupları içerisinde en fazla kadın işçi arayan grup %57,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek mensupları grubudur. En fazla erkek işçinin talep edildiği meslek grubu ise %61,8'lik oran ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları grubudur. Malatya'da cinsiyetin fark etmeyeceği seçeneğinin en fazla belirtildiği meslek grubu %89,5 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar olmuştur.

Malatya'da aynı zamanda sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları gruplarında fark etmez seçeneğinin işaretlenmediği, söz konusu iki meslek grubunda muhakkak surette cinsiyet tercihi yapıldığı araştırma sonucunda ortaya konulmuştur.

Genel toplama bakıldığında Malatya'da kadınlarda açık işlerin oranı %26,4, erkeklerde27,1% olup, fark etmez seçeneğini işaretleyenlerin oranı %46,5'dir.

Türkiye genelinde ortaya çıkan veriler irdelendiğinde; kadın açık işlerin en yüksek çıktığı meslek grubu 25,5% ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar iken, erkeklerde %73,9 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları grubunun geldiği görülecektir. Fark etmez seçeneğinin yüksek olduğu meslek grubu sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubu olup, oranı %63,2'dir.

Türkiye'de genel toplama bakıldığında kadın tercihi yapılan açık işlerin %17,8, erkek tercih edilen açık işlerin %45,1 olarak istatistiklere yansıdığı görülmektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

YIL	2015		2014	
S.N:	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Metal Şekillendirici (Elle)	100,0%	Makineci (Dikiş)	14,1%
2	Teknik Ressam	100,0%	Müşteri Temsilcisi	3,2%
3	Son Ütücü	100,0%	Diğer İplik İşçileri Ve Sarıcıları	3,1%
4	Perde İmal İşçisi	100,0%	NC/CNC Tezgah Operatörü	2,6%
5	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	66,3%	Beden İşçisi (Genel)	2,4%
6	Çocuk Gelişimi Ve Eğitimi Öğretmeni	33,3%	Satış Danışmanı	2,4%
7	İthalat-İhracat Müdürü	26,3%	Elektrik Teknikeri	1,9%
8	Güzellik Ve Saç Bakım Hizmetleri Elemanı	25,0%	Hemşire	1,8%
9	Mermer Ebatlandırma İşçisi	23,5%	Garson (Servis Elemanı)	1,5%
10	Anestezi Teknikeri	20,0%	Ebe	1,5%

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında ilk dört meslekte açık iş oranı %100 gözükmektedir. Bunun sebebi araştırmanın yapıldığı dönemde ilgili mesleklerde hâlihazırdaki işyerlerinde çalışan bulunmamasıdır. Bunlarla beraber 2015 yılında açık işlerin bulunduğu ilk on mesleği bir önceki yılın mesleklerinden farklı olduğu dikkat çekmektedir. 2015

yılında ki ilk on meslekte ortaya çıkan açık işlerin oranının diğer mesleklerin oranlarına ve bir önceki yılda yer alan mesleklerin oranına göre nispi olarak yüksek olması tablodan da anlaşılacaktır.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk üçte makineci (dikiş), beden işçisi (genel) ve garson (servis elemanı) yer almaktadır. Makineci (dikiş) mesleğinin oranı %5,6 iken, beden işçisi (genel) %4,5 ve garson (servis elemanı) mesleğinin oranı %3,6 olarak istatistiklere yansımıştır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
Metal Şekillendirici (Elle)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Makineci (Dikiş)
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Beden İşçisi (Genel)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Kalite Kontrolcü	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	Metal Şekillendirici (Elle)
Satış Danışmanı	Pazarlamacı	Satış Danışmanı
Mermer Ebatlandırma İşçisi	Satış Danışmanı	Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)
Ütücü	İş Makineleri Bakım Ve Onarımcısı	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Garson (Servis Elemanı)	Asansör Bakım Ve Onarımcısı Ustası	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Beden İşçisi (Genel)	Sıhhi Tesisatçı/Isıtma Ve Sıhhi Tesisatçı	Dokuma Makineleri Operatörü/ Dokumacı
Konfeksiyon İşçisi	Elektrikçi (Genel)	Kalite Kontrolcü
Son Ütücü	Otomotiv Kaporta Ustası	Beden İşçisi (Genel)

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek metal şekillendirici (elle), kalite kontrolcü-tekstil ve kalite kontrolcü iken, erkeklerde iplik eğirme operatörü(ring/vater/vargel), beden işçisi (genel) ve oto bakım-onarımcısı (oto mekanikeri) yer almaktadır.

Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek makineci (dikiş), müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı ve metal şekillendirici (elle) meslekleridir.

Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır.

Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı,%

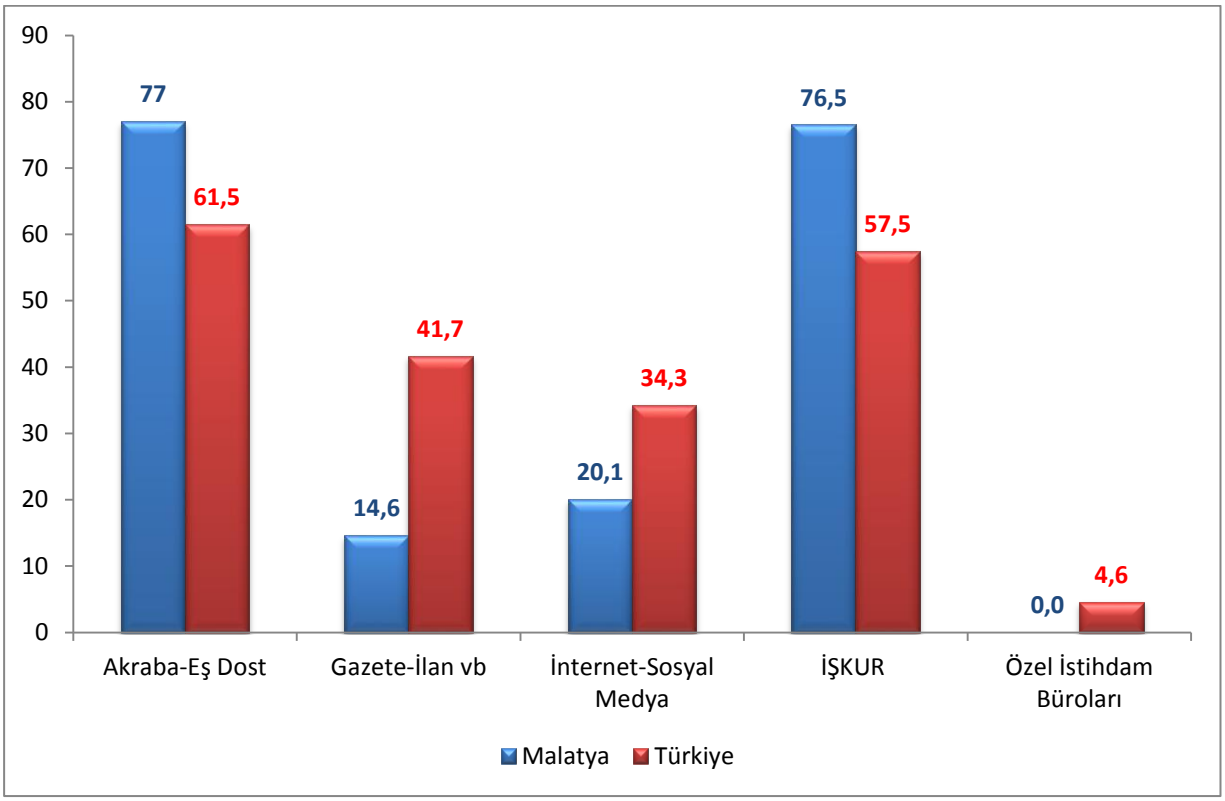

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımına bakıldığında Malatya ilinde en çok akraba-eş dost vasıtasıyla işçi arandığı araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte Malatya'da İŞKUR üzerinden işçi aranma oranı akraba-eş dost oranına çok yakın olup söz konusu oran %76,5 olarak ikinci sırada gelmektedir.

Malatya'da üçüncü sıradaki arama kanalı internet-sosyal medya olur iken son sırada gazete-ilan gelmektedir. Malatya'da araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde özel istihdam bürosu kanalıyla iş arayan olmaması nedeniyle istatistiklere herhangi bir veri yansımamıştır.

Türkiye genelinde ise Malatya'da olduğu gibi ilk sırada akraba-eş dost arama kanalı yer almakta olup oranı %61,5'dir. İkinci sırada İŞKUR yer almakta ve oranı %57,5 olarak görülmektedir. Türkiye genelinde Malatya'dan farklı olarak üçüncü sırayı gazete-ilan vb. arama kanalı almaktadır. Ülke genelinde özel istihdam büroları vasıtasıyla işçi arayanların oranı %4,6'dır.

Malatya'da açık işlerin aranma kanallarından İŞKUR'u tercih edenlerin oranı Türkiye geneli İŞKUR'u tercih edenlere oranla bir hayli yüksektir.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İmalat	89,3%	19,4%	14,9%	85,8%	0,0%
İnşaat	88,2%	5,9%	0,0%	35,3%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret;	56,3%	15,0%	41,3%	90,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	88,9%	11,1%	0,0%	44,4%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	57,1%	0,0%	0,0%	42,9%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	87,5%	0,0%	50,0%	12,5%	0,0%
Genel Toplam	**77,0%**	**14,6%**	**20,1%**	**76,5%**	**0,0%**

KAYNAK: İPA 2015

NOT: Araştırma kapsamında yöneltilen soruda birden fazla seçenek işaretlenebildiğinden satır toplamları 100'ü vermemektedir.

Sektörlere göre açık iş arama kanalları incelendiğinde Malatya ilinde İŞKUR aracılığıyla en fazla işçi arayan sektörlerin madencilik ve taş ocakçılığı, idari ve destek hizmetleri faaliyetleri ve eğitim sektörü olduğu görülmektedir. İŞKUR'u kullanan ikinci sektör toptan ve perakende sektörüdür.

İnternet-Sosyal Medya kanalından en fazla istifade eden sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleridir. Gazete-İlan Vb. arama kanalını en çok kullanan sektör imalat olur iken, Akraba-Eş Dost kanalından ulaştırma ve depolama, gayrimenkul faaliyetleri ve eğitim sektörü en fazla istifade eden sektörler olmuştur.

Türkiye genelinde ise açık iş arama kanallarından İŞKUR'u en fazla kullanan sektör idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörüdür. Söz konusu sektörde yer alan işyerlerinin %71'i İŞKUR'u kullandıklarını beyan etmişlerdir.

Akraba-eş dost kanalından en fazla yararlanan sektör diğer hizmet faaliyetleri ve akabinde inşaat sektörü olur iken, gazete-ilan vb. kanallar üzerinden en çok işçi arayan sektör yine diğer hizmet faaliyetleri sektörü olmuştur. İnternet-sosyal medya kanalından en fazla istifade eden sektör finans ve sigorta faaliyetleri iken, özel istihdam bürolarını en fazla tercih eden sektör bilgi ve iletişim sektörü olmuştur.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	81,6%	25,9%	8,6%	90,2%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	82,9%	1,5%	13,8%	65,9%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	60,0%	22,5%	19,7%	57,9%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	96,5%	0,0%	86,0%	96,6%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	55,6%	4,9%	0,0%	73,9%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	83,5%	0,0%	32,7%	38,6%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	12,5%	37,1%	12,3%	87,5%	0,0%
Yöneticiler	52,2%	47,8%	47,8%	47,8%	0,0%
Genel Toplam	77,0%	14,6%	20,1%	76,5%	0,0%

KAYNAK: İPA 2015

Malatya ilinde büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grupları İŞKUR'u oransal olarak en fazla kullanan meslek grubudur. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar %96,6, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubu %90,2'lik bir oran ile İŞKUR aracılığıyla işçi aramaktadır.

Malatya'da akraba-eş dost arama kanalını en fazla kullanan meslek grubu büro hizmetlerinde çalışan elemanlar iken, gazete-ilan vb. yollarını en fazla kullanan yöneticiler meslek grubudur. Aynı arama kanalını büro hizmetlerinde çalışanlar ve profesyonel meslek mensupları hiç kullanmamıştır. İnternet-sosyal medya kanalını oransal olarak en fazla kullanan meslek grubu büro hizmetlerinde çalışan elemanlar grubudur.

Nitelik gerektirmeyen meslek grubunun internet-sosyal medya kanalını hiç kullanmadığı buna karşılık bütün meslek gruplarının İŞKUR ve akraba-eş dost kanalını kullandıkları araştırma sonucunda ortaya konulmuştur.

Türkiye genelinde ise İŞKUR'u en çok kullanan meslek grubu nitelik gerektirmeyen meslek grubu olur iken, aynı meslek grubunun akraba-eş dost kanalını da oransal olarak fazla kullandığı vurgulanabilir. Gazete-ilan vb. arama kanalından en fazla istifade eden meslek grubu tesis ve makine operatörleri ve montajcılar iken, internet-sosyal medya kanalından en çok yöneticiler meslek grubu yararlanmıştır.

Yöneticiler meslek grubu aynı zamanda özel istihdam büroları kanalını da oransal olarak en fazla kullanan gruptur.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslekler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Makineci (Dikiş)	77,0%	14,6%	20,1%	76,5%	0,0%
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	86,3%	57,3%	19,1%	96,1%	0,0%
Metal Şekillendirici (Elle)	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Satış Danışmanı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)	42,4%	41,5%	36,3%	68,9%	0,0%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü/ Dokumacı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kalite Kontrolcü	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	77,8%	0,0%	0,0%	22,2%	0,0%
Genel Toplam	77,0%	14,6%	20,1%	76,5%	0,0%

KAYNAK: İPA 2015

En çok açık iş alan ilk on mesleğe bakıldığında tamamının İŞKUR aracılığıyla arandığı mesleklerin metal şekillendirici (elle), satış danışmanı, iplik eğirme operatörü (ring/vater/vargel), dokuma makineleri operatörü/dokumacı, kalite kontrolcü-tekstil ve kalite kontrolcü olduğu Tablo 29'dan da anlaşılacaktır. İnternet-Sosyal Medya aracılığıyla aranan mesleklerden metal şekillendirici(elle) ve kalite kontrolcü mesleklerinin tamamı söz konusu arama kanalı üzerinden talep edilirken, Gazete-İlan vb. kanalından en fazla aranan meslek müşteri hizmetleri görevlisi-asistanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Metal şekillendirici (elle), satış danışmanı, iplik eğirme operatörü (ring/vater/vargel), dokuma makineleri operatörü/dokumacı, kalite kontrolcü-tekstil ve kalite kontrolcü meslekleri aynı zamanda Akraba-Eş Dost arama kanalından da en fazla tercih edilen mesleklerdir.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	79,6%	84,8%	76,3%	59,9%	85,9%	75,7%
Gazete-İlan vb.	1,5%	29,5%	11,8%	6,2%	13,0%	12,2%
İnternet-Sosyal Medya	1,4%	28,3%	0,0%	41,0%	13,0%	0,0%
İŞKUR aracılığıyla	70,3%	90,6%	11,8%	84,5%	21,2%	91,5%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	23,2%	35,8%	5,7%	21,7%	5,2%	8,3%

KAYNAK: İPA 2015

Malatya'da açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 25+ yaştaki firmalar, ikinci sırada 5-9 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 15-19 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 20-24 yaş firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 15-19 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak Gazete-İlan vb. kanalları tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 5-9 yaş arası firmalardadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Malatya			Türkiye		
	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	81%	8%	11%	65%	13%	21%
Gazete-İlan vb.	95%	5%	0%	63%	12%	25%
İnternet-Sosyal Medya	98%	2%	0%	65%	15%	19%
İŞKUR	82%	6%	12%	70%	12%	17%
Özel İstihdam Büroları	82%	6%	12%	57%	22%	22%
Toplam	**82%**	**6%**	**12%**	**68%**	**13%**	**20%**

KAYNAK: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde Türkiye ve Malatya ili benzerlik göstermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Malatya'da arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir. Malatya'da 0-30 gün içerisinde açık işlerin aranma süresi Türkiye geneline göre daha yüksektir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Malatya			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	74,6%	69,9%	82,5%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	3,8%	6,3%	25,6%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	17,5%	2,5%	31,8%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	66,5%	59,8%	92,0%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	13,4%	28,2%	58,4%
Toplam	26,4%	27,1%	46,5%	17,8%	45,1%	37,2%

KAYNAK: İPA 2015

İşyerlerinin açık işlerde arama kanalına göre dağılımlarına genel olarak bakıldığında Malatya'da cinsiyet ayrımının ön planda olmadığı, fark etmez seçeneğinin oransal olarak tüm arama kanallarında ilk sırda yer aldığı söylenebilir. Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile Malatya'da kadınlar erkeklere nazaran daha fazla kullanmakla birlikte fark etmez diyenlerin oranı cinsiyet belirtenlere göre yüksektir. Türkiye'de ise en fazla erkekler aranmaktadır. İŞKUR arama kanalını kullananlarda fark etmez seçeneği en yüksek oran olarak karşımıza çıkarken, Türkiye genelinde ilgili arama kanalında erkek oranı yüksek çıkmıştır.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	86,0%	74,5%	91,8%	86,7%
Gazete-İlan vb.	3,5%	0,0%	4,9%	3,5%
İnternet-Sosyal Medya	7,0%	0,0%	45,5%	26,4%
İŞKUR aracılığıyla	78,4%	91,5%	91,9%	88,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 18,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Malatya geneline bakıldığında en fazla İŞKUR'un ve sonrasında akraba-eş dost arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri Özel İstihdam Büroları vasıtasıyla eleman aramamaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin %88,4'lük kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu %86,7 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerinin %54,1'inde cinsiyet tercihi olarak fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Kadın tercih eden işyerlerinin oranı %25,2 iken erkek tercih eden işyerlerinin oranı %20,7'dirMalatya'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini arama kanalları; hem Malatya geneli açık işlerin aranma kanalları hem de Türkiye geneli vardiyalı çalışma yapılan ve açık işi olan işyerlerinin aranma kanalları ile farklılaşmaktadır.

Tablo 34: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	75,5%	100,0%	100,0%	83,6%
Gazete-İlan vb	12,2%	0,0%	50,0%	16,4%
İnternet-Sosyal Medya	12,2%	0,0%	0,0%	8,2%
İŞKUR aracılığıyla	24,4%	0,0%	100,0%	32,8%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin %83,6'lık kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu %32,8 ile İŞKUR takip etmektedir. Gazete-İlan vb. kanalını tercih edenlerin oranı %16,4'tür. Part-time çalışanı olan işyerlerine ait açık işlerin %67,2'sinde cinsiyet tercihi olarak kadın eleman, %16,4'ünde erkek eleman, %16,4'ünde ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Aynı zamanda kadın eleman arayan işyerleri bu açık işlerin %75,5'i Akraba-Eş Dost vasıtasıyla aramaktadır. Bunu %24,4 ile İŞKUR arama kanalı takip etmektedir. Erkek eleman arama yolunda ise tamamı Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. Türkiye genelinde part-time çalışanı olan işyerleri açık işleri için ağırlıklı olarak Akraba eş Dost arama kanalını kullanırken, diğer arama kanalları birbirine yakın oranda seyretmektedir.

Tablo 35: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	47,6%	100,0%	96,1%	86,8%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	3,9%	1,9%
İŞKUR aracılığıyla	62,0%	100,0%	83,5%	83,9%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Malatya'daki açık işlerin %10,1'i İhracat yapan işyerlerindedir. İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Malatya en fazla İŞKUR ve sonrasında akraba-eş dost arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. %1,9'u internet-sosyal medya kanalını kullanır iken,

gazete-ilan vb. arama kanalı ile özel istihdam büroları kanalını hiç kullanmadıkları araştırma sonucunda ortaya konulmuştur.

İhracat yapan işyerlerinin açık işlerin aranma kanalında cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde kadın çalışan arayanların en fazla İŞKUR üzerinden ve ikinci olarak akraba-eş dost arama kanalı üzerinden bulmaya çalıştıkları tablo 35'ten de görülmektedir. Erkeklerin ise tamamı akraba-eş dost ve İŞKUR kanalı üzerinden arandığı ortaya çıkmıştır. Fark etmez seçeneğinde yine ilk sırada %96,1 ile akraba-eş dost ve ikinci sırada %83,5 ile İŞKUR gelmektedir. İnternet sosyal medya tercihi yapanların oranı ise %3,9'dur.

Malatya'daki İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 36 aşağıda yer almaktadır.

Tablo 36: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	74,9%	74,6%	81,6%	78,3%	71,5%	61,7%	100,0%	69,6%
Gazete-İlan	4,2%	28,4%	27,0%	17,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	19,2%	2,0%	31,2%	21,9%	0,0%	3,4%	42,3%	9,3%
İŞKUR	70,3%	70,0%	96,2%	83,6%	28,5%	41,8%	14,1%	35,1%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi %83,6 ile İŞKUR, %72,3 ile akraba-eş dosttur. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin %69,6'sında akraba-eş dost ve %35,1'inde İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir.

Gazete-ilan kanalından faydalananların oranı %17,1 olup, hizmetten faydalanmayanların söz konusu arama kanalını hiç kullanmadıkları tablodan da anlaşılmaktadır. İnternet-sosyal medya kanalını kullananlardan İŞKUR hizmetlerinden faydalananların oranı %21,9 iken, faydalanmayanların oranı %9,3 olarak yansımıştır.

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Malatya'da 304 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada %58 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik sonrasında ise %49,2 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. Takım Çalışmasına Yatkınlık %39,8 ile üçüncü tercih sebebi olarak yansımaktadır. Bilgisayar Kullanımını şart koyan işverenlerin yüzdesi %29,3'tür.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye bakıldığında; kadın açık iş beyan edenlerin %49,1'inin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisini ön planda tuttukları ifade edilebilir. Bilgisayar kullanımını tercih edenlerin oranı %39,4, Takım çalışmasına yatkın olanları tercih edenlerin oranı %38,9'dur. Erkek açık iş beyan edenlerde ilk tercih %63,1 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik öne çıkar iken, Yeterli Mesleki Bilgi ve Tecrübe %56,6'lık bir orana denk gelmektedir. Fark etmez seçeneğini işaretleyenlerin aradıkları beceri düzeyi %60 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olur iken, ikinci olarak %49,2 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli beceriler irdelendiğinde; imalat sektöründe yer alan firmaların %73,7'sinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisini, toptan ve perakende ticaret sektöründe yer alanların %55'inin Satış ve Pazarlama Becerisini, inşaat sektöründe ise %64,7 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisini ön planda tuttukları araştırma sonucunda ortaya konulmuştur. Ulaştırma ve depolama sektörü %90,9 ile Bilgisayar kullanımı becerisine sahip açık iş beyan ederken, konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde %100 oranında Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe Bilgisayar Kullanımı ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerileri %71,4'lük oranla tercih sebebi olarak istatistiklere yansımıştır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe %100'lük bir oran ortaya çıkarmıştır. Söz konusu sektörde bahsi geçen üç beceri düzeyi aynı anda istenmektedir. İdari ve destek hizmet faaliyetleri %100 oranında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi isterken, eğitim sektörü Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İletişim ve İfade Yeteneği ve Takım Çalışması bir arada ve %100'lük oran ile işverenlerce beyan edilmiştir. Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe ise Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ve Takım çalışması %100 olarak istenmektedir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunda en fazla tercih edilen beceri %79,8'lik oran ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olmuştur. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlarda da aynı beceri düzeyi %64,4 ile ilk sırada yer almıştır. Hizmet ve satış elemanları meslek grubunda %48,3 oran ile yeterli mesleki/teknik bilgi ve

tecrübe aranırken, büro hizmetlerinde çalışan elemanlarda bilgisayar kullanımı %96,6 ile ön planda yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde fiziki ve bedensel yeterlilik %95, profesyonel meslek mensuplarında %61,1 ile bilgisayar kullanımı tercih edilmektedir. Teknisyenler, teknikerler ve yrd. meslek grubu yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe beceri düzeyini %62,8'lik bir oran ile talep ederlerken yöneticiler meslek grubunda iletişim ve ifade yeteneği, proje tabanlı çalışma ve yabancı dil becerileri %52,2 oranında ve aynı anda tercih edilmektedir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde ağırlıklı olarak yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe ile fiziki ve bedensel yeterliliğin tercih sebebi olduğu görülmüştür. Örneğin ilk sırada yer alan makineci (dikiş) mesleğinde %84,3 ile yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe aranmaktadır.

Açık işlerde talep edilen düzeylerin arama kanallarına göre dağılımına bakıldığında; bilgisayar kullanımı becerisi isteyenlerin %84,8'lik bir oran ile internet-sosyal medya arama kanalını kullandıkları görülmektedir. Fiziki ve bedensel yeterlilik arayanların %76,9'u gazete-ilan vb. kanalları tercih ederken, hesap yapabilme (analitik beceriler) becerisi isteyenlerin çoğunluğu %23'lük bir oran ile internet ve sosyal medyayı kullanmaktalar. İletişim ve ifade yeteneğini ön planda tutanların %48,9'u yine internet-sosyal medya arama kanalını tercih ettikleri ortaya çıkmıştır.

Proje tabanlı çalışma becerisinde ilk sırada yer alan arama kanalı internet-sosyal medya olup oranı %18'dir. Satış ve pazarlama becerisi arayanlarda %50,6'lık oran ile internet-sosyal medya kanalından istifade ederken, sorun çözme ve inisiyatif alabilme becerisi talep edenler internet-sosyal medya kanalını %5'lik bir oran ile en fazla kullananlar olmuştur. Takım çalışması becerisi isteyenlerin %74,6'sı gazete-ilan kanalını tercih ederken, yeterli mesleki/teknik bilgi v tecrübe isteyenlerde %90,7'lik bir oran ile gazete-ilan vb. arama kanalını tercih etmektedirler.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin %81,8'inin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. %6,4'ü 31 ile 89 gün arasında eleman aramaktayken, %11,9'u 90 gün ve daha fazla sürede eleman aramaktadır.

0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk sıradaki beceri talebi %97,6 ile atış ve pazarlama becerisi olurken, 31-89 gün arasında eleman arayanların en çok tercih ettikleri beceri türü %33 ile sorun çözme ve inisiyatif alabilme olmuştur. 90 günden daha fazla aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih yabancı dildir.

Araştırma kapsamında ayrıca açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Malatya'da açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Malatya'da açık işlerin %50,9'u için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

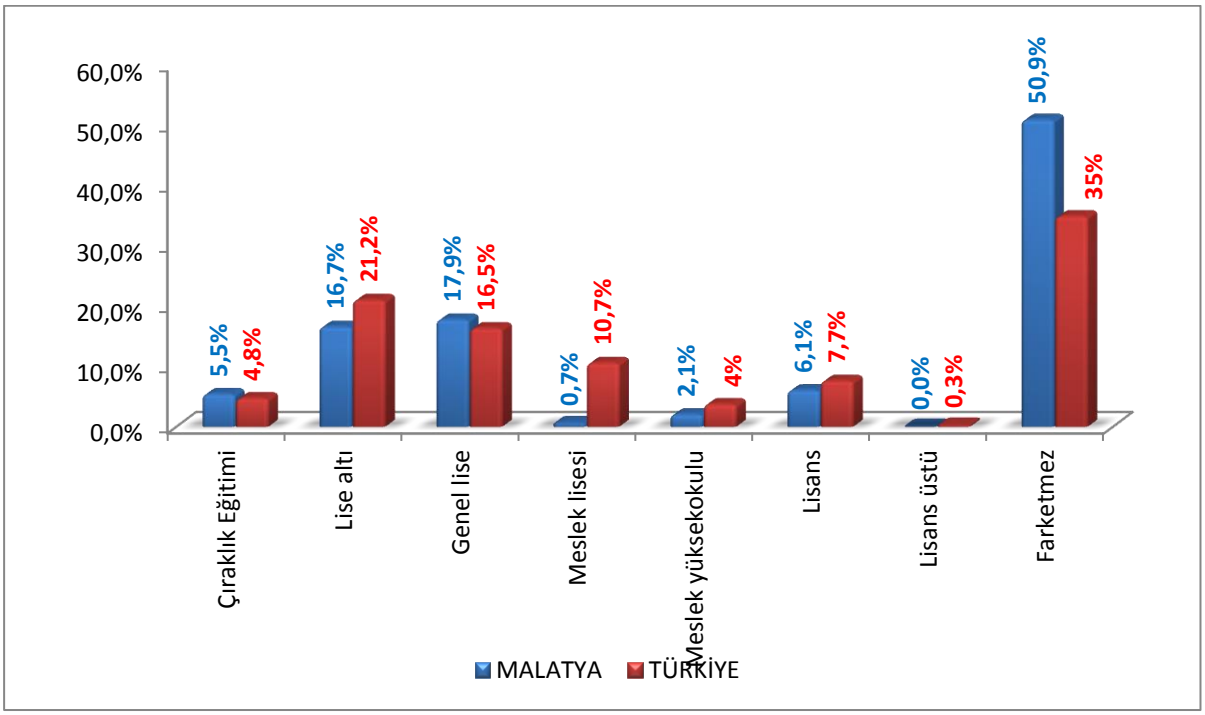

Kaynak: İPA 2015

Malatya ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi fark etmez, lise altı ve genel lise şeklinde aynıdır.

Açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi ile ilgili Malatya ve Türkiye karşılaştırıldığında her ikisinde de ilk sırayı fark etmez seçeneğinin aldığı grafik 15'ten de anlaşılacaktır. Malatya'da fark etmez seçeneğini işaretleyenlerin oranı %50,9 olup Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. Türkiye genelinde fark etmez seçeneğini belirtenlerin oranı %35'dir. Malatya'da genel lise eğitim düzeyini tercih edenler ikinci sırada olup oranı % 17,9'dur. Türkiye'de genel lise oranı %16,5'dir. Malatya'da üçüncü sırada %16,7 ile lise altı eğitim düzeyi yer almaktadır. Söz konusu eğitim düzeyinde Türkiye ortalaması %21,2'dir.

Tablo 37: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Çıraklık Eğitimi	14,0%	6,6%	0,0%	5,5%
Lise altı	1,3%	33,5%	15,8%	16,7%
Genel lise	9,0%	15,0%	24,7%	17,9%
Meslek lisesi	0,0%	2,6%	0,0%	0,7%
Meslek yüksekokulu	4,0%	2,5%	0,8%	2,1%
Lisans	6,3%	7,6%	5,2%	6,1%
Lisans üstü	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Fark etmez	65,4%	32,3%	53,5%	50,9%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Malatya'da eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu çıraklık eğitim düzeyini belirtenlerin %14 ile en fazla kadın cinsiyetinde açık iş belirttikleri, lise altı düzeyinde ise %33,5 ile erkek açık iş belirttikleri ifade edilebilir. Genel lisede fark etmez seçeneği ilk sırada olup oranı %24,7'dir. Meslek lisesi mezunu arayanların çoğunluğu erkek işçi arar iken oranı %2,6'dır. Cinsiyet ve eğitim düzeyini fark etmez olarak işaretleyenlerin oranı %53,5 olup, kadın açık iş belirtenlerden eğitim durumunu fark etmez olarak beyan edenlerin oranı %65,4'tür.

Tablo 38: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
İmalat	6,6%	17,5%	0,7%	0,0%	0,0%	3,3%	0,0%	71,9%
Toptan ve perakende ticaret;	2,5%	18,8%	62,5%	1,3%	1,3%	2,5%	0,0%	11,3%
İnşaat	17,6%	17,6%	0,0%	5,9%	11,8%	0,0%	0,0%	47,1%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	0,0%	9,1%	0,0%	0,0%	27,3%	0,0%	63,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	55,6%	0,0%	0,0%	0,0%	11,1%	0,0%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	12,5%	37,5%	0,0%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	14,3%	0,0%	28,6%	42,9%	0,0%	14,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	75,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**5,5%**	**16,7%**	**17,9%**	**0,7%**	**2,1%**	**6,1%**	**0,0%**	**50,9%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde imalat, inşaat, ulaştırma, insan sağlığı ve sosyal hizmet, madencilik ve taş ocakçılığı, idari ve destek hizmet faaliyetleri ve gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde fark etmez seçeneğinin ilk sırada yer aldığı tablo 38'den de görülmektedir. Toptan ve perakende ticaret sektöründe genel lise, konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetlerinde lise altı, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler lisans ve eğitim sektöründe yine lisans eğitim düzeyi ilk sırada yer almıştır.

Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksek okulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	4,4%	26,0%	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	68,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	14,6%	10,0%	2,9%	3,0%	0,0%	0,0%	0,0%	69,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	0,0%	14,6%	45,1%	0,0%	5,9%	0,0%	0,0%	34,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	96,5%	0,0%	3,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4,9%	34,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	60,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	6,0%	5,5%	0,0%	0,0%	88,5%	0,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel.	0,0%	0,0%	61,8%	0,0%	38,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**5,5%**	**16,7%**	**17,9%**	**0,7%**	**2,1%**	**6,1%**	**0,0%**	**50,9%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, nitelik gerektirmeyen mesleklerde eğitim düzeyinin fark etmeyeceği seçeneği ilk planda yer almaktadır. Profesyonel meslek mensupları ve yöneticiler meslek grupları lisans düzeyini tercih ederken, hizmet ve satış elemanları, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve teknisyenler, teknikerler ve yardımcı meslek mensuplarında genel lise eğitim düzeyi talep edilmiştir.

Tablo 40: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Fark etmez	80,1%	19,4%	12,9%	78,1%	0,0%
Genel lise	66,1%	20,7%	58,4%	86,8%	0,0%
Lise altı	75,8%	2,0%	0,0%	93,8%	0,0%
Lisans	83,5%	5,5%	38,2%	38,6%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	93,8%	6,7%	0,0%	25,2%	0,0%
Meslek yüksekokulu	33,9%	0,0%	32,2%	67,5%	0,0%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%	47,9%	0,0%
Genel Toplam	**77,0%**	**14,6%**	**20,1%**	**76,5%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyi fark etmez olarak bildiren işverenlerin %80,1'i

akraba-eş dost vasıtasıyla eleman aradıkları görülmüştür. Genel lise, lise altı ve meslek yüksek okulu tercih edenler ağırlıklı olarak İŞKUR aracılığıyla eleman aradıklarını beyan ederken, lisans, çıraklık eğitimi ve meslek lisesi tercih edenlerde ağırlıklı olarak akraba-eş dost vasıtasıyla eleman aradıkları ortaya çıkmıştır.

Tablo 41: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi/Süre	0-30	31-89	90+
Fark etmez	93,1%	3,4%	3,5%
Genel lise	98,1%	0,0%	1,9%
Lise altı	34,8%	23,6%	41,5%
Lisans	83,3%	5,4%	11,3%
Çıraklık Eğitimi	67,6%	6,7%	25,7%
Meslek yüksekokulu	83,7%	0,0%	16,3%
Meslek lisesi	52,1%	0,0%	47,9%
Genel Toplam	81,8%	6,4%	11,9%

Kaynak: İPA 2015

Eğitim düzeyine ve sürelere göre karşılaştırma yapıldığında lise altı eğitim düzeyinin 90 gün ve daha fazla beklediği bunun dışında eğitim düzeyi belirtenlerin 30 gün içerisinde eleman temin ettikleri tablodan da görülecektir. Genel lise mezunları ilk otuz gün içerisinde temin edilenlerin oranı %98,1 ile en yüksek orana sahiptir.

Tablo 42: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör/Süre	0-30	31-89	90+
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	82,5%	7,8%	9,7%
İnşaat	64,7%	5,9%	29,4%
Toptan ve perakende ticaret;	88,8%	0,0%	11,3%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	44,4%	55,6%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	42,9%	0,0%	57,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	75,%	12,5%	12,5%
Genel Toplam	81,8%	6,4%	11,9%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere ve süreler göre açık işler irdelendiğinde konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün 31-89 gün arasında bekledikleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile eğitim sektörünün 90 gün ve daha uzun süre bekledikleri araştırma sonucunda ortaya koyulmuştur. Yukarıda bahsi geçen sektörlerin dışında kalan sektörler ilk otuz gün içerisinde açık işlerini karşılayabildiklerini beyan etmişlerdir.

Tablo 43: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün
0-4	76,8%	18,5%	4,6%
5-9	91,3%	2,1%	6,6%
10-14	68,8%	5,9%	25,3%
15-19	86,0%	4,7%	9,4%
20-24	100,0%	0,0%	0,0%
25+	40,9%	0,0%	59,1%
Genel Toplam	**81,8%**	**6,4%**	**11,9%**

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında 25 yaş ve üzerinde faaliyette bulunan firmaların 90 gün ve daha fazla süreyle bekledikleri, buna karşılık diğer yaş grubundaki firmaların ilk otuz gün içinde açık işleri karşıladıkları anlaşılmaktadır. 20-24 yaş arasındaki firmalar ilk otuz gün içerisinde %100 olarak açık işlerini karşılarken, 5-9 yaş arasında bulunan firmalar %91,3 oranında ilk otuz gün içinde açık işlerini karşılayabilmişlerdir.

Tablo 44: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grubu/Süre	0-30	31-89	90+
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	96,5%	0,0%	3,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	80,0%	17,1%	2,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	90,1%	4,9%	5,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	83,3%	5,4%	11,3%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	76,4%	1,5%	22,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel.	100,0%	0,0%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	78,4%	8,6%	13,0%
Yöneticiler	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**81,8%**	**6,4%**	**11,9%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin tamamının ilk otuz gün içerisinde açık işlerini karşıladıkları, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı meslek grupları ile yöneticiler meslek gruplarındaki tüm açık işlerin ilk otuz gün içinde karşılayabildikleri vurgulanabilir.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Malatya ilindeki işyerlerinin %20,3'ü eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Malatya ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta fazla sıkıntı çektiği söylenemez.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu,%

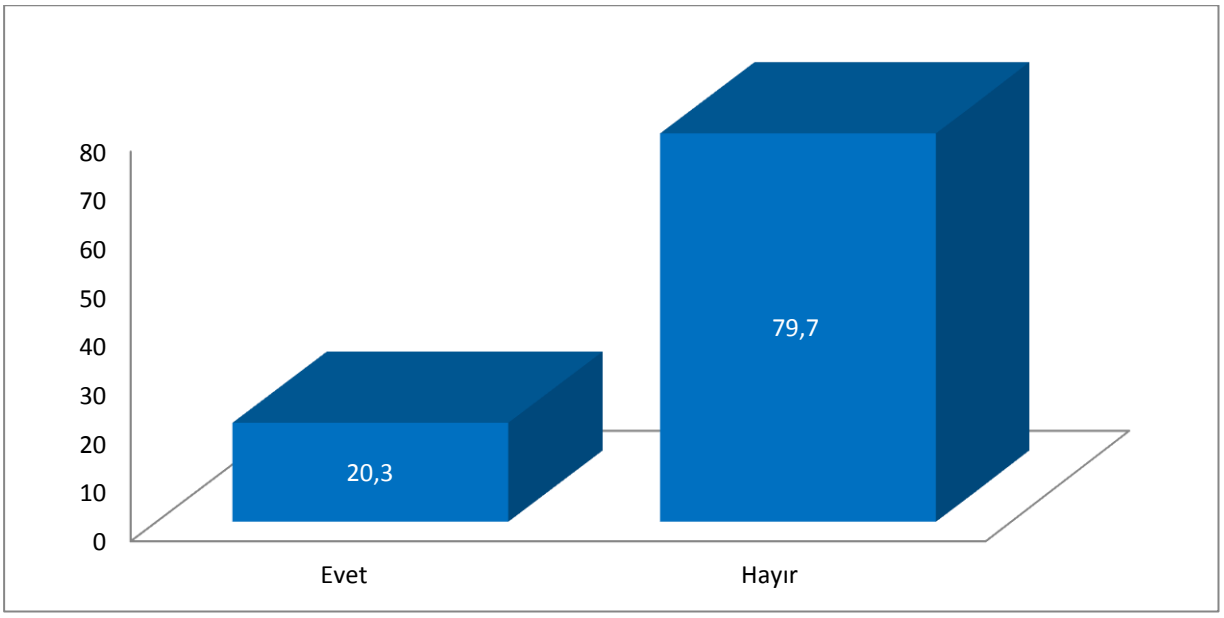

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri su temini; kanalizasyon, atık yönetimi hem 2014 yılında hem 2015 yılında oransal olarak en fazla temininde güçlük çekilen meslek bildiren sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

2015 yılında ikinci olarak ön plana çıkan sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri olup aynı sektör 2014 yılında ilk sırada yer almaktadır. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü 2015 yılında üçüncü sektör olmuştur.

Tablo 45: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	21	7	34,8%	20	7	35,6%
İmalat	311	113	36,4%	276	63	22,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üret.	2	0	0,0%	2	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi	2	1	50,0%	2	1	50,0%
İnşaat	283	59	21,0%	256	42	16,6%
Toptan ve perakende ticaret;	344	104	30,2%	322	59	18,2%
Ulaştırma ve depolama	46	9	19,0%	45	4	9,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	82	27	32,5%	76	14	18,9%
Bilgi ve iletişim	8	4	50,0%	8	1	12,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	8	3	37,5%	7	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	4	0	0,0%	4	1	25,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	56	13	24,1%	51	19	36,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	47	9	19,6%	41	1	2,5%
Eğitim	64	19	29,7%	65	19	29,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	41	24	57,5%	40	20	48,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	0	5,0%	4	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	27	7	27,0	20	1	5,3%
Genel Toplam	**1350**	**400**	**29,6%**	**1239**	**252**	**20,3%**

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 111 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir.

Geçtiğimiz yıl işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerin oranı %29,6 iken bu yıl %20,3 olarak gerçekleşmiştir. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinin %8'i bu yıl temininde güçlük çektiği meslek olmadığını belirtmiştir.

2014 yılı İPA çalışmasında Malatya'daki işyerlerinin %29,6'sı eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 3 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 9,6 puanlık bir azalışla %20,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	64	30
Hizmet Ve Satış Elemanları	88	37
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	86	21
Profesyonel Meslek Mensupları	91	19
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	279	72
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel.	52	8
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	327	116
Yöneticiler	1	2
Genel Toplam	988	304

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde %38'lik pay ve 327 kişi ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı %23,7'lik pay ve 279 kişi ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %12'lik pay ve 88 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Türkiye genelinde ise ilk sırada Malatya'da olduğu gibi tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. Açık iş dağılım oranı %22,4 olup, 39.710 kişi ilgili meslek grubunda temininde güçlük çekilen eleman olarak bildirilmiştir.

Türkiye genelinde diğer sıralamada aynı olup, ikinci sırada yer alan sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda oran %21,5 olup, 48.906 kişi ile en fazla temininde güçlük bildirilen meslek grubu olarak istatistiklere yansımıştır. Üçüncü sırada %16,7'lik oran ve 26.711 kişi ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir.

Malatya ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

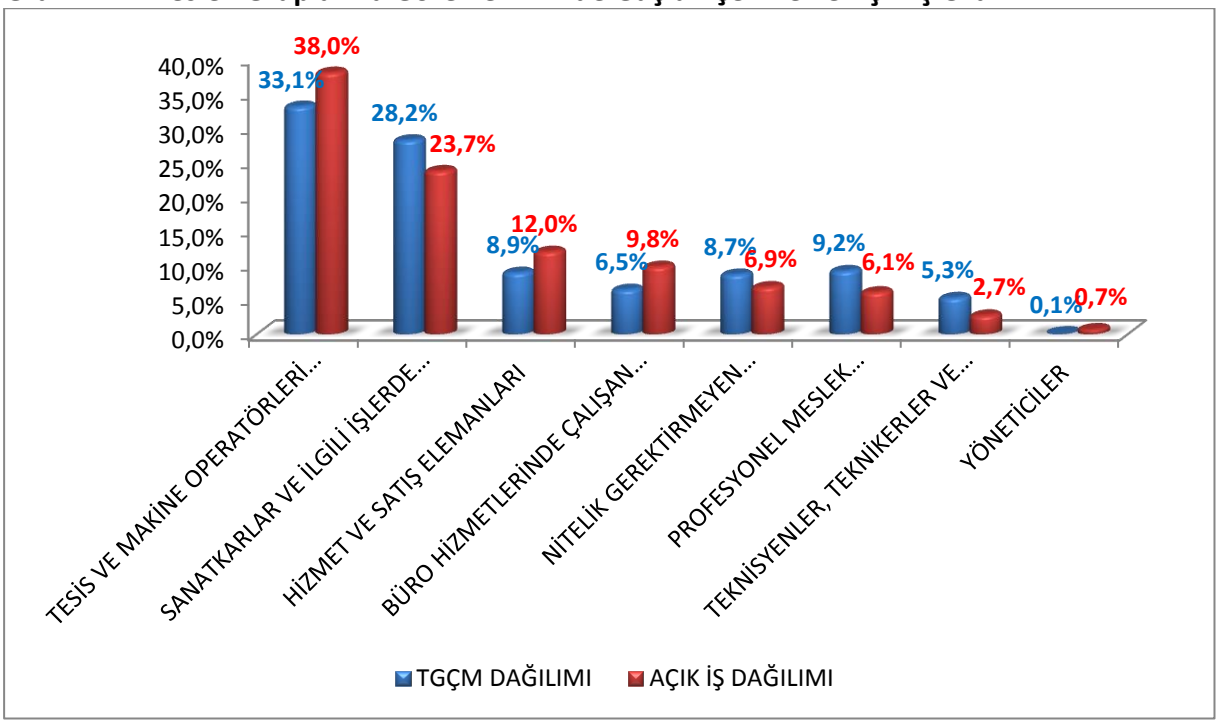

Kaynak: İPA 2015

Malatya'da açık iş dağılımı en yüksek çıkan meslek grubu olan tesis ve makine operatörleri ve montajcılarda açık iş dağılımı %38 iken, temininde güçlük çekilen meslek (tgçm) oranı %33,1'dir. İkinci sırada yer alan sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlarda açık iş dağılımı %23,7 olup söz konusu grupta tgçm dağılımı %28,2 olarak yansımıştır. Hizmet ve satış elemanları grubunda ise açık iş dağılımı %12 olup tgçm ise %8,9 olarak ortaya konulmuştur.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Malatya'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler,%

Meslek	Dağılım
Makineci (Dikiş)	18,4
Müşteri Temsilcisi	5,2
Satış Danışmanı	4,7
Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi	2,8
Ambalajcı (El İle)	2,3
Konkasör Operatörü (Kırma-Eleme)	2,1
Meydancı	2,1
Kalite Kontrolcü –Tekstil	2,0
Pazarlamacı	1,8
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	1,5
Genel Toplam	100,0%

Kaynak: İPA 2015

Makineci (dikiş) %18,4'lük oran ile ilk sırada gelen temininde güçlük çekilen meslektir. Müşteri temsilcisi ve satış danışmanı meslekleri sırasıyla en fazla temininde güçlük çekilen meslekler olarak istatistiklerde yerini almıştır. Türkiye genelinde ise Malatya'da olduğu gibi ilk sırada makineci (dikiş) mesleği bulunmakta olup oranı %4,8'dir. Ülke genelinde ikinci sırayı satış danışmanı alır iken üçüncü sırada garson (servis elemanı) mesleği gelmektedir.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri,%

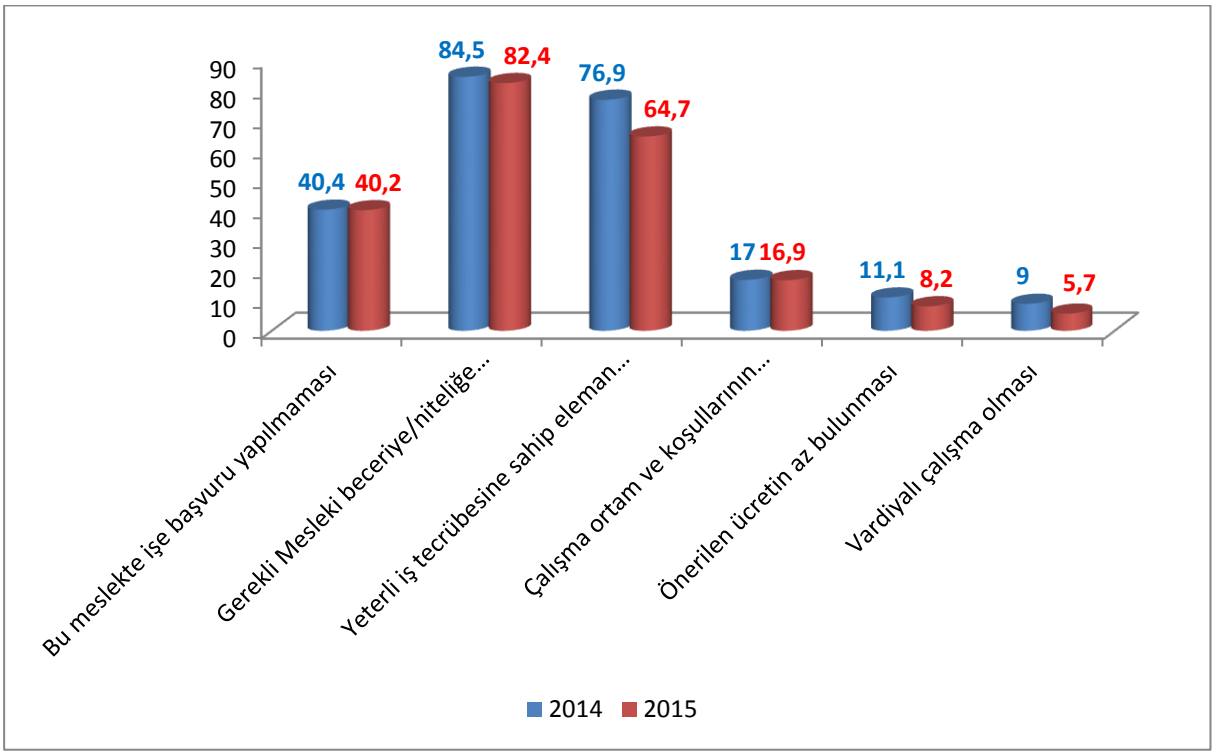

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin %84,5'i söz konusu nedeni işaretlerken, 2015 yılında ki çalışmada aynı neden %82,4 ile yine ilk sırada yer almıştır. "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" 2014 yılında olduğu

gibi 2015 yılında da ikinci sırada yer almış olup, bir önceki yıla göre %12,2 oranında düşüş göstermiştir. "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" her iki yılda da üçüncü sırada yer almıştır. Söz konusu neden 2014 yılında %40,4 iken 2015 yılında %40,2'dir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri,%

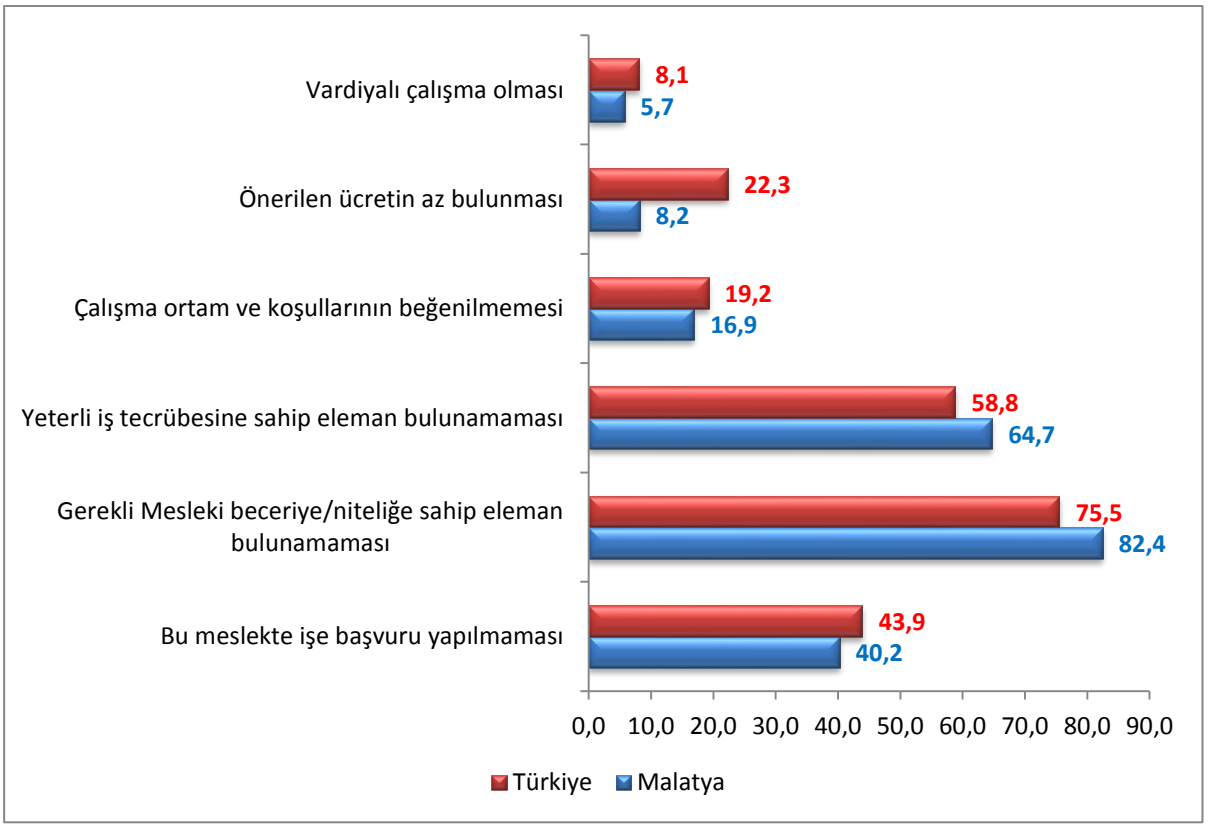

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Malatya ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Malatya'da işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir.

"Bu meslekte işe başvuru yapılamaması", "Önerilen ücretin az bulunması", "Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi" ve "Vardiyalı çalışma olması" nedenlerinde Türkiye verisi Malatya'dan daha yüksek çıkmıştır.

"Önerilen ücretin az bulunması" nedeninde Türkiye ortalamasının oranı Malatya oranından oldukça yüksektir.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*,%

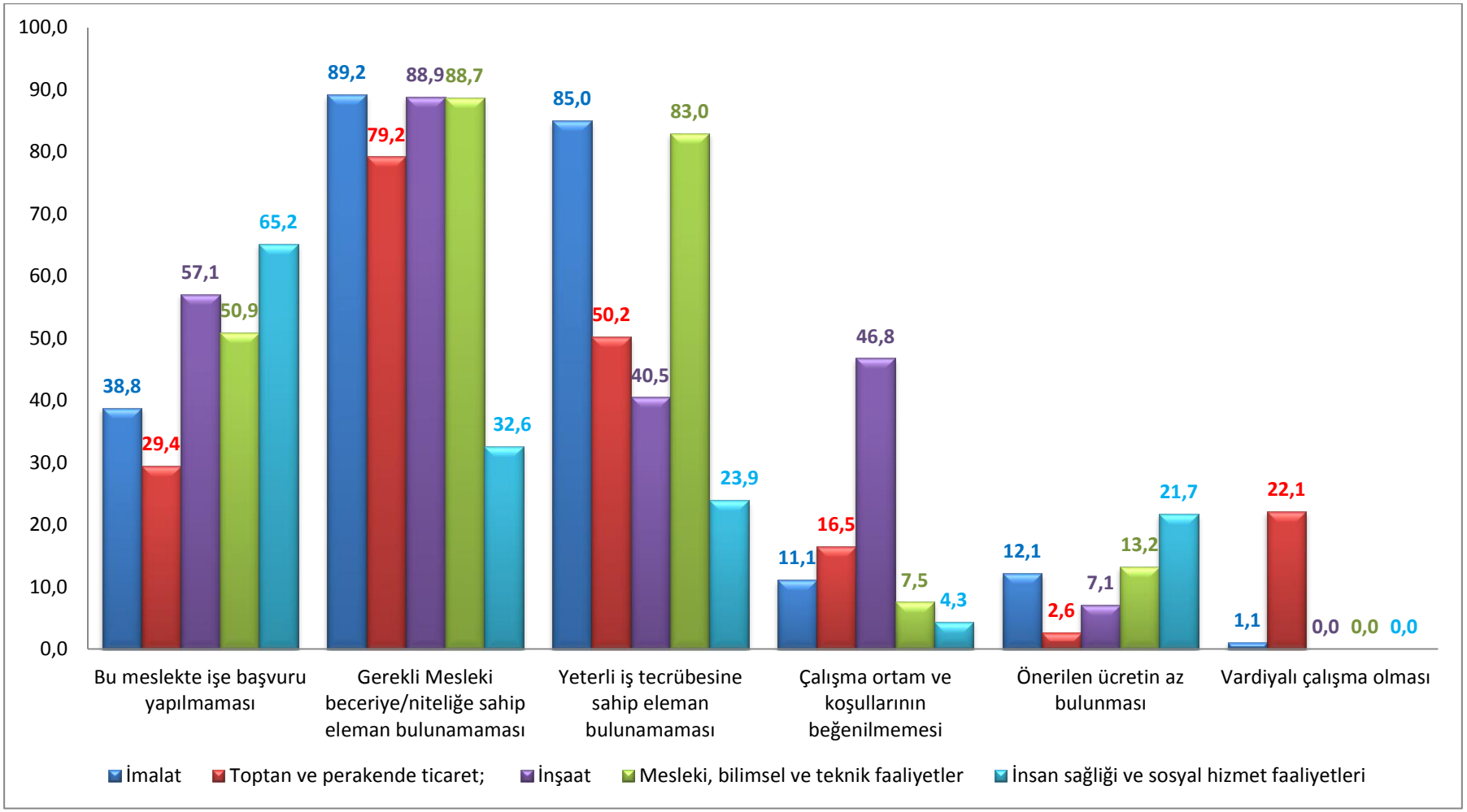

Kaynak: İPA 2015
*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri ilk beş sektör özelinde incelendiğinde; bütün sektörlerde gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeninin işaretlendiği söylenebilir. İmalat, toptan ve perakende ticaret, mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması seçeneklerinin işaretlendiği, inşaat ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenin ilk iki sırada yer aldığı görülecektir. İnşaat, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve de insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde vardiyalı çalışma olması nedenin hiçbir şekilde işaretlenmediği gözden kaçırılmamalıdır.

Türkiye genelinde ki ilk beş sektör irdelendiğinde imalat, toptan ve perakende ticaret, inşaat, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyeti ve idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinin ön planda yer aldıkları vurgulanabilir. Söz konusu sektörlerin hepsinde ilk iki neden gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olarak istatistiklere yansımıştır.

Tablo 48: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*,%

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Makineci (Dikiş)	38,6	94,4	97,2	18,6	7,3	0,0
Müşteri Temsilcisi	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satış Danışmanı	6,6	93,2	77,7	2,2	0,0	0,0
Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi	74,0	100,0	81,7	0,0	0,0	0,0
Ambalajcı (El İle)	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Konkasör Operatörü (Kırma-Eleme)	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Meydancı	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Kalite Kontrolcü –Tekstil	0,0	100,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Pazarlamacı	0,0	94,1	70,6	0,0	0,0	0,0
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
İş Makineleri Operatörü	37,6	92,0	68,1	15,0	7,5	0,0
Beden İşçisi (Genel)	13,8	0,0	0,0	100,0	13,8	0,0
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	7,1	100,0	76,2	0,0	0,0	0,0
Hemşire	53,8	15,4	15,4	0,0	30,8	0,0
Sıvacı	76,7	92,0	15,3	84,7	8,0	0,0
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Temizlik Görevlisi	100,0	0,0	0,0	17,2	0,0	0,0
Şoför-Yük Taşıma	73,4	73,9	73,9	26,6	0,0	0,0
Asansör Bakım Ve Onarım Ustası	0,0	100,0	60,0	60,0	0,0	0,0
Taş Duvarcı-İnşaat	90,7	100,0	9,3	90,7	0,0	0,0

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük yaşanan mesleklerin nedenlerine bakıldığında; temininde güçlük çekilen ilk meslek olan makineci (dikiş) mesleğinde %97,2 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve de %94,4 oranında gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedenlerinin yattığı görülmüştür. Müşteri temsilcisi mesleğinde ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve vardiyalı çalışma olması nedenleri %100 olarak ilk neden sayılmıştır. Satış danışmanı mesleğinde %93,2 oranında gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve %77,7 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması seçenekleri ön planda yer almaktadır.

Tablo 49: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu,%

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Çalışanlara Yönelik Eğitim	2,2	1,6
Eleman Talebi	82,0	88,1
İEP	16,2	14,6
İşveren Danışmanlığı	31,0	43,1
Kurs	17,0	7,0
Mevzuat Danışmanlığı	0,7	4,5

Kaynak: İPA 2015

Malatya'da araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Temininde güçlük çeken işyerleri İŞKUR'dan %82 oranında eleman temini hizmetinden faydalanmıştır. Eleman teminini sırasıyla işveren danışmanlığı, kurs, İEP, çalışanlara yönelik eğitim ve mevzuat danışmanlığı gelmektedir.

Temininde güçlük çekmeyen işyerlerinde ise İŞKUR'dan %88,1 oranında eleman temini hizmeti aldıkları görülmektedir. Daha sonra ise işveren danışmanlığı, İEP, kurs, mevzuat danışmanlığı ve çalışanlara yönelik eğitim hizmetleri gelmektedir.

Tabloya genel olarak bakıldığında eleman temininde güçlük çekmeyen işyerlerinin eleman teminini, işveren danışmanlığı ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden daha fazla faydalandıkları söylenebilir.

Türkiye genelinde ise temininde güçlük çekmeyen işyerlerinin %29,5'inin eleman talebi hizmetinden, temininde güçlük çeken işyerlerinin ise %52,6 oranında eleman talebi hizmetinden faydalandığı araştırma kapsamında ortaya konulmuştur.

Malatya ilinde işyerlerinin %20,3'ü eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde %18,5 vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise %20,2'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 50: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	61	13	74
Toptan ve perakende ticaret;	48	16	65
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	28	8	36
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16	0	16
Ulaştırma ve depolama	10	1	12
İnşaat	9	2	11
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	4	7
Bilgi ve iletişim	2	0	2
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	0	1
Eğitim	1	0	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1	0	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi	0	1	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0	1
Genel Toplam	**183**	**47**	**229**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan her 5 işyerinden 4'ü eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; imalat sektörünün %33,2 oranıyla vardiyalı çalışma yapan işyerleri içerisinde en yüksek eleman temininde güçlük çeken işyeri olduğu görülecektir. İmalat sektörünü %26,4 ile toptan ve perakende ticaret ve %15,2 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü gelmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri,%

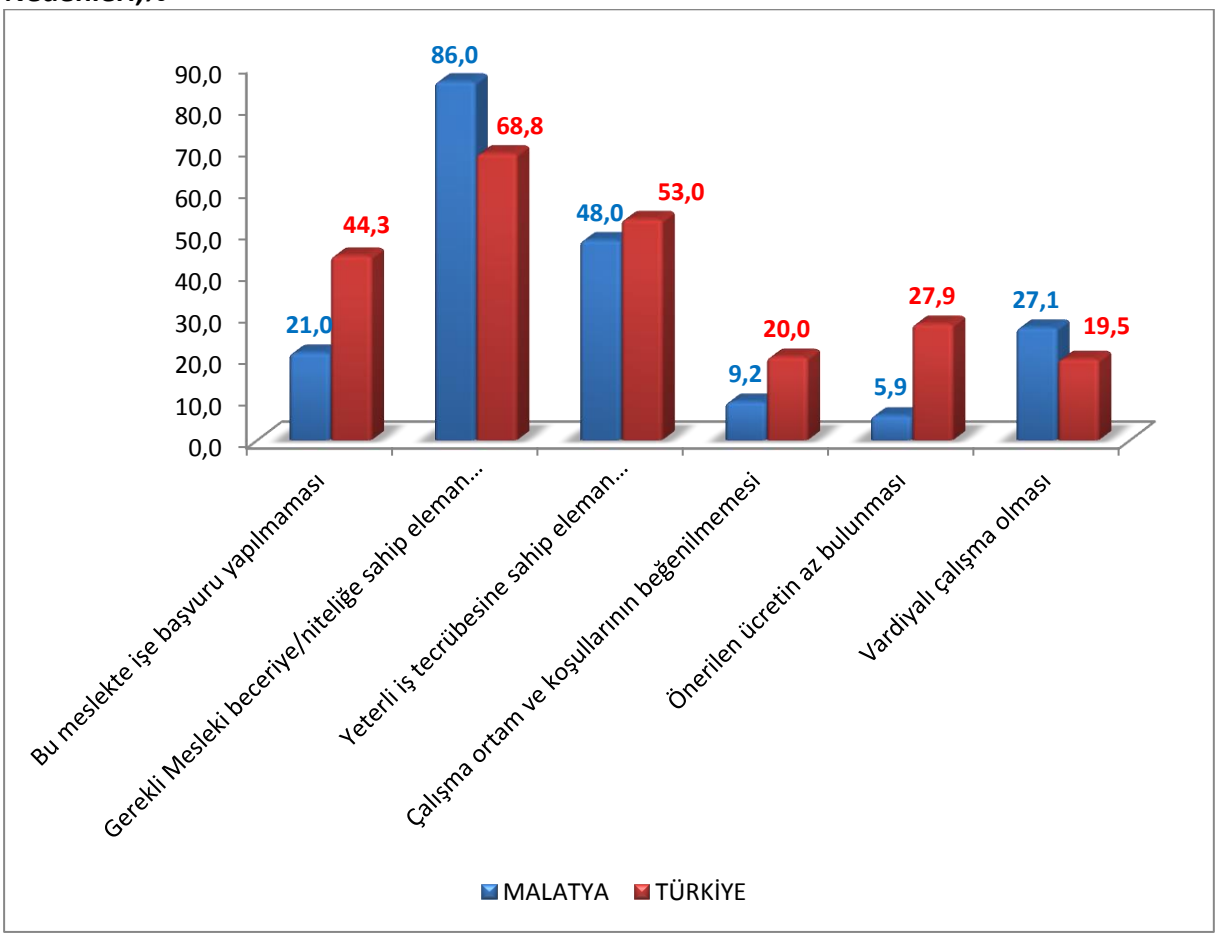

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir.

Malatya'da üçüncü sırada Vardiyalı çalışma olması gelirken Türkiye genelinde üçüncü sırayı bu meslekte işe başvuru yapılmaması almaktadır. Malatya'da ilk sırada yer alan Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının oranı Türkiye geneli oranın oldukça üzerinde seyretmektedir.

Malatya'da en düşük oran %5,9 ile Önerilen ücretin az bulunması sebebiyken, Türkiye genelinde en düşük oran Vardiyalı çalışma olmasıdır.

Malatya ilinde işyerlerinin %20,3'ü eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin % 10,2'si ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise %25,8'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde %35'tir.

Tablo 51: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	2	4
İmalat	24	67	91
İnşaat	1	3	4
Toptan ve perakende ticaret;	6	19	25
Ulaştırma ve depolama	0	1	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	1	1
Genel Toplam	32	93	126

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin sektörel bazda eleman temininde güçlük çekme durumuna ilişkin genelleştirilmiş verilere bakıldığında; en fazla sayının imalat sektöründe olduğu tablodan da görülecektir. İmalat sektörünü toptan ve perakende ticaret sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde de benzer bir sıralama vardır.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri,%

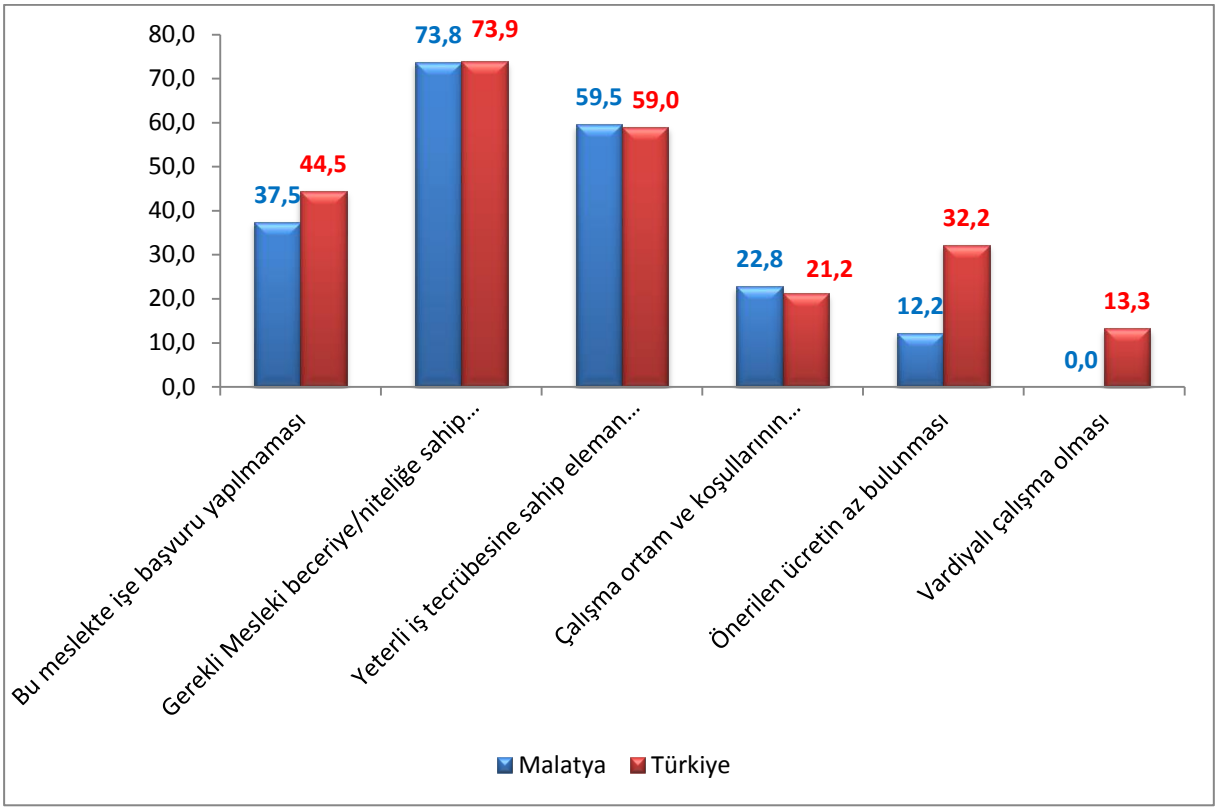

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Malatya ili sıralaması birbirine yakındır.

Tablo 52: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektör	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	0	1
İmalat	5	8	12
İnşaat	2	6	8
Toptan ve perakende ticaret;	7	11	18
Ulaştırma ve depolama	0	3	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	11	14
Bilgi ve iletişim	1	2	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	4	6
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	6	6
Eğitim	2	7	10
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	4	8
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	1	1
Genel Toplam	**28**	**64**	**91**

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha düşüktür. Genel bir tabir ile part-time çalışanı olan her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Malatya'da ulaştırma ve depolama ve idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri,%

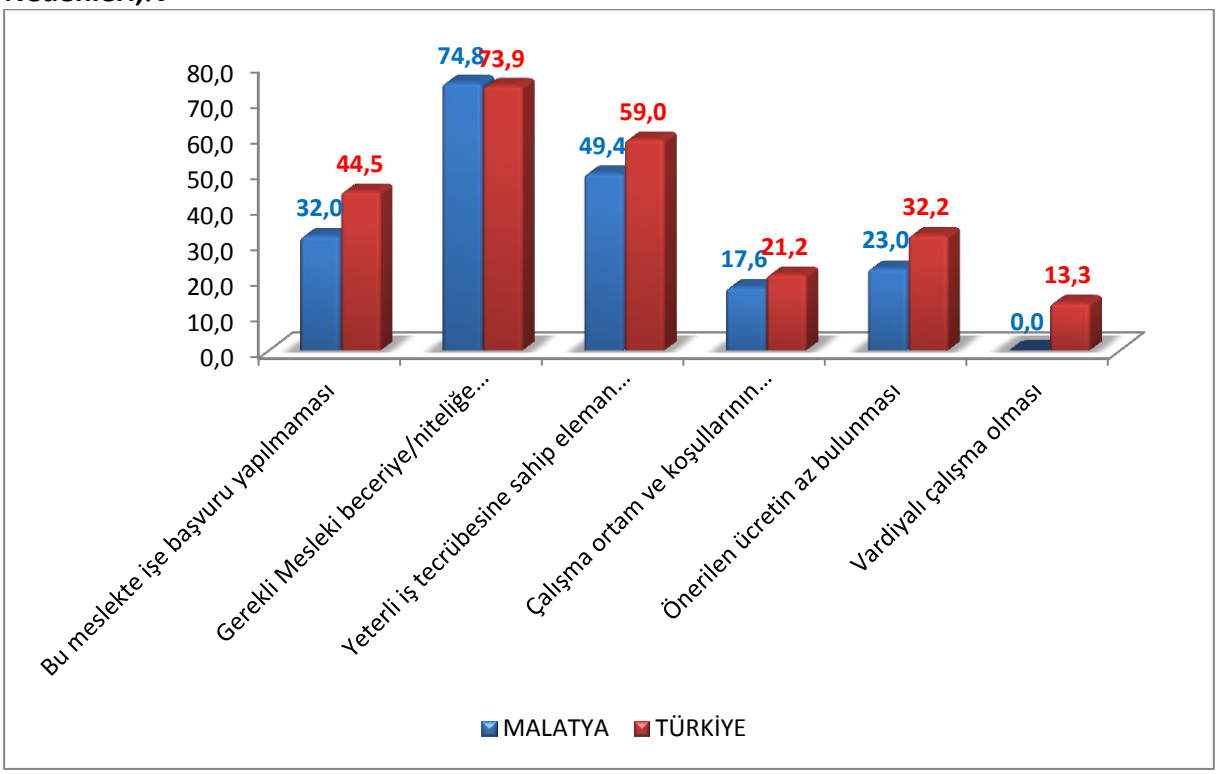

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Malatya ile Türkiye geneli sıralaması birbirine yakındır. Malatya ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde vardiyalı çalışma olması sebep olarak belirtilmediğinden herhangi bir veri yer almamaktadır.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 53: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	3,5%
İhracat Yapan İşyerleri	2,5%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	1,0%
Genel Toplam	4,0%

Kaynak: İPA 2015

Malatya'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde %3,5 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı %2,5, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise %1 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi %4'tür. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Türkiye genelinde ise NİDO %3,4'tür.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Malatya'da Türkiye'ye oranla daha yüksek istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Malatya, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 54: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	51	15,4%
Ulaştırma ve depolama	173	12,3%
Toptan ve perakende ticaret;	637	6,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	10	5,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	3,9%
İmalat	554	3,3%
İnşaat	151	3,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	3,0%

Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	41	2,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	62	2,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9	0,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	0,3%
Bilgi ve iletişim	0	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%
Eğitim	-43	-3,4%
Su temini; kanalizasyon,	-2	-4,2%
Genel Toplam	1.671	4,0%

Kaynak: İPA 2015

Malatya'da en yüksek net istihdam değişim oranı %15,4 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe görülmüştür. Ulaştırma ve depolama sektöründe %12,3, toptan ve perakende sektöründe %6,5 olarak hesaplanmıştır.

Söz konusu dönemde en az NİDO %4,2 ile su teminin; kanalizasyon ve %3,4 ile eğitim sektöründe hesaplanmıştır. Bilgi ve iletişim, kültür sanat eğlence dinlence ve spor, elektrik gaz buhar ve iklimlendirme sektörlerinde herhangi bir değişim beklenmemektedir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 55: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	429	6,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	506	5,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	369	4,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	163	3,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	186	3,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel.	32	1,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Yöneticiler	-2	-0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	-12	-0,4%
Genel Toplam	**1.671**	**4,0%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları itibariyle net istihdam değişim oranları irdelendiğinde ilk sırada %6,6 oranı ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun ilk sırada yer aldığı vurgulanabilir. İkinci sırada %5 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, üçüncü sırada ise %4,4 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grupları yer almaktadır. Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları grubunda herhangi bir değişim beklenmez iken en az değişim %0,4 ile profesyonel meslek gruplarında beklenmektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir.

Tablo 56: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Müşteri Temsilcisi	Nezaretçi Ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)
Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Beden İşçisi (Genel)	Fen Bilgisi Öğretmeni-İlköğretim
Beden İşçisi (Temizlik)	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim
Beden İşçisi (İnşaat)	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
Şoför (Yolcu Taşıma)	Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman)
Temizlik Görevlisi	Türkçe Öğretmeni
Reyon Görevlisi	Hasta Bakımı Teknisyeni
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	Taş Duvarcı-İnşaat

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı ve azalışı beklenen ilk on meslek tablo 56'da sıralanmıştır. Buna göre Malatya'da ilk sırada makineci (dikiş), müşteri temsilcisi ve kayısı işleme ve paketleme işçisi ilk sırada yer alan ve net istihdam artışı beklenen mesleklerdir. Net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek ise matematik öğretmeni-ortaöğretim, nezaretçi ve ustabaşı (inşaat işleri) ve fizik öğretmeni (ortaöğretim) meslekleridir. Net istihdam azalışı beklenen mesleklerin eğitim sektöründe yer alan meslekler olmasının nedeni olarak bir sonraki öğretim yılında üniversite sınavlarına hazırlık amacıyla hizmet veren özel eğitim kurumlarının akıbetlerinin belirsizliğinden kaynaklandığı tahmin edilmektedir.

Malatya'da toplamda 123 farklı meslekte 1911 kişilik istihdam artışı beklenirken, 33 farklı meslekte de 240 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Türkiye genelinde net istihdam artışı beklenen ilk üç meslek temizlik görevlisi, beden işçisi (inşaat) ve beden işçisi (genel) iken, istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek düz dikiş makineci, kanal ve ızgara işçisi ve diğer öğretmenlerdir.

Tablo 57: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Müşteri Temsilcisi	Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi	Temizlik Görevlisi
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Pazarlamacı
Beden İşçisi (Temizlik)	Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)	Garson (Şarap Servisi)
Reyon Görevlisi	Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine İle)	Satış Danışmanı
Güvenlik Görevlisi	Helva Ustası	Karton Pres Operatörü
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	Karton Pres Operatörü	Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Gaz Altı Kaynakçısı	Kırıcı/Delici Kompresör Tabancası Operatörü
Beden İşçisi (İnşaat)	Un İmal İşçisi	Elektrikçi (Genel)
Yıkama Makinesi İşçisi (Tekstil)	Çelik Kapı Aksesuar Montaj İşçisi (Bağlamacı)	Muhabir

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin pozitif yönde net istihdam değişimi beklediği mesleklere bakıldığında ilk üç sırada müşteri temsilcisi, beden işçisi (genel) ve beden işçisi (temizlik) mesleklerinin bulunduğu tablo 57'den de görülecektir.

İhracat yapan işyerlerinin pozitif yönde net istihdam değişimi beklediği mesleklerde ise kayısı işleme ve paketleme işçisi, makineci (dikiş) ve su ürünleri gıda işleme işçisi ilk üç sırada yer almaktadır.

Kısmi zamanlı çalışanı olan işyerlerinin pozitif yönde net istihdam değişimi beklediği meslekler ise temizlik görevlisi, pazarlamacı ve şoför (yolcu taşıma) olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 58: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	Fikrim Yok %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %
Madencilik ve taş ocakçılığı	17,8	0,0	52,5	29,7
İmalat	17,7	1,6	53,5	27,2
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	0,0	0,0	50,0	50,0
Su temini; kanalizasyon,	0,0	50,0	50,0	0,0
İnşaat	8,7	1,7	68,6	20,9
Toptan ve perakende ticaret;	12,8	1,6	59,1	26,5
Ulaştırma ve depolama	23,3	0,0	46,5	30,2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8,1	4,1	67,6	20,3
Bilgi ve iletişim	0,0	0,0	62,5	37,5

Finans ve sigorta faaliyetleri	14,3	0,0	57,1	28,6
Gayrimenkul faaliyetleri	50,0	0,0	50,0	0,0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16,3	4,1	55,1	24,5
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10,0	0,0	75,0	15,0
Eğitim	16,4	16,4	34,5	32,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	20,5	12,8	35,9	30,7
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0	0,0	25,0	75,0
Diğer hizmet faaliyetleri	5,3	0,0	42,1	52,6
Genel Toplam	13,6	2,9	57,7	25,9

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Malatya'daki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

En fazla istihdam artışı beklenen sektörler gayrimenkul faaliyetleri, ulaştırma ve depolama ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleridir. İstihdam azalışının beklendiği ilk üç sektör su temini kanalizasyon, eğitim ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Gelecek dönemdeki istihdam eğilimi hakkında herhangi bir fikri olmayan ilk üç sektör idari ve destek hizmet faaliyetleri, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

İstihdamın değişmeyeceğini düşünen işyerlerinin içerisinde yer aldığı ilk üç sektör ise kültür sanat eğlence dinlence ve spor, diğer hizmet faaliyetleri ve elektrik gaz buhar ve iklimlendirme sektörüdür.

Tablo 59'da Malatya ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 59: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri %	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri %	Fikrim Yok İşyeri%	Değişmeyecek Olan İşyeri %
İhracat Yapan İşyeri	21,7	1,7	52,8	23,8
Vardiya Yapan İşyeri	15,0	2,8	52,9	29,3
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	19,7	5,9	51,5	22,9
Toplam İşyeri	13,6	2,9	57,7	25,9

Kaynak: İPA 2015

Malatya ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında ihracat yapan işyerlerinin %52,8'inin herhangi bir fikri olmadığı buna karşılık %23,8'inin değişmeyeceğini tahmin ettikleri ifade edilebilir. Vardiya yapan, kısmi çalışanı olan işyerlerinde de benzer oranlar yer almaktadır. En fazla istihdam artışı ve de en az istihdam azalışı ihracat yapan

işyerlerinde beklenir iken, fikri olmayan veya değişmeyeceğini düşünen işyerleri çoğunlukla vardiya yapan işyerlerinde beklenmektedir.

SONUÇ

Malatya iline ait temel işgücü göstergelerine bakıldığında çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı 2008-2013 yıllarında artan bir seyir izlemektedir. İstihdam oranı en yüksek seviyeye 2013 yılında %49,9 ile ulaşmıştır.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, genel eğilim işsizlik oranının azaldığı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Malatya ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı bu duruma paralel olarak istihdam alanlarının da arttığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Malatya ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Malatya ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

Malatya'da yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında 3415 olan işe yerleştirme sayısı 2012 yılında 8231'e çıkmıştır. 2013 yılında ise 6996 olduğu görülmektedir. 2014 yılında 4224 olan işe yerleştirme sayısı 2015 yılının ilk altı ayında 1816 olarak gerçekleşmiştir. Erkek iş arayanlarda görülen en yüksek işe yerleştirme 2012 yılında gerçekleşmiş iken, kadınlarda görülen en yüksek işe yerleştirme 2013 yılında görülmüştür.

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 263 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 2042 kişi katılmıştır. Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 3233 kişi programdan yararlanmıştır. İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 196 İEP düzenlenmiş olup 761 kişi bu programlardan faydalanmıştır. Mesleki eğitim kurslarında ise 53 adet kurs düzenlenmiş olup 937 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır. Çalışanların cinsiyet ve sektörlere göre dağılımları incelendiğinde en fazla çalışanın 16569 kişi ile imalat sektöründe bulunduğu ortaya çıkmıştır. İmalat sektörünü 9798 kişi ile toptan ve perakende ticaret ve 2954 çalışan ile inşaat sektörünün takip ettiği araştırma sonucunda ortaya koyulmuştur. 41527 çalışanın 32484'ü erkek iken 9043'ü kadınlardan oluşmaktadır. Bu manada Malatya'da çalışanların %78'inin erkek, %22'sinin kadınlardan oluştuğu vurgulanabilir.

Malatya ilinde Büro Hizmetlerinde çalışan kadın sayısı aynı meslek grubunda çalışan erkek sayısından daha fazladır. Türkiye genelinde ise kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu

bulunmamaktadır. Malatya'da kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır. Kadınların oransal olarak yoğun çalıştığı bir diğer meslek grubu sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubudur.

Türkiye genelinde kısmi zamanlı çalışma (part-time) yapan işyerlerinde çalışan sayısının en çok olduğu mesleklere bakıldığında gerek toplamda gerek ise cinsiyetlere göre en fazla çalışan bankacılık ve sigortacılık meslek elemanı sektöründe yer aldığı araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Temizlik görevlisi mesleği de aynı şekilde hem cinsiyetlere göre hem de toplamda en fazla çalışanın bulunduğu ikinci meslektir.

Malatya ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. Sadece insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe işbaşı eğitim programları ilk sırada yer almıştır. İşveren danışmanlığı hizmetinde ise eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet ile bilgi ve iletişim sektörleri ön planda olmuştur. Eleman talebi hizmetinden %85,8 oranında faydalanılmıştır. Malatya'da faaliyet gösteren işletmeler kısa çalışma ödeneği ile ilgili olarak İŞKUR'dan herhangi bir fayda talep etmemişlerdir.

Malatya ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 6,1 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Malatya'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı %25 ile gayrimenkul faaliyetleri sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Malatya'da ikinci sırada %12,8 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer alırken, üçüncü sırada %8,2 ile mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada % 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise % 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Malatya ilinde; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi, kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor bilgi ve iletişim, finans ve sigorta faaliyetleri ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık iş talebi bulunmadığını hatırlatmakta fayda vardır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; bu işyerlerinin açık işlerinin %83,6'lık kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla arandığı görülmektedir. Bunu %32,8 ile İŞKUR takip etmektedir. Gazete-İlan vb. kanalını tercih edenlerin oranı %16,4'tür. Part-time çalışanı olan işyerlerine ait açık işlerin %67,2'sinde cinsiyet tercihi olarak kadın eleman, %16,4'ünde erkek eleman, %16,4'ünde ise fark etmez seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir. Aynı zamanda kadın eleman arayan işyerleri bu açık işlerin %75,5'i Akraba-Eş Dost vasıtasıyla aramaktadır. Bunu %24,4 ile İŞKUR arama kanalı takip etmektedir.

Malatya ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi fark etmez, lise altı ve genel lise şeklinde aynıdır. Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin tamamının ilk otuz gün içerisinde açık işlerini

karşıladıkları, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı meslek grupları ile yöneticiler meslek gruplarındaki tüm açık işlerin ilk otuz gün içinde karşılayabildikleri vurgulanabilir.

Malatya ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri su temini; kanalizasyon, atık yönetimi hem 2014 yılında hem 2015 yılında oransal olarak en fazla temininde güçlük çekilen meslek bildiren sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Temininde güçlük yaşanan mesleklerin nedenlerine bakıldığında; temininde güçlük çekilen ilk meslek olan makineci (dikiş) mesleğinde %97,2 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve de %94,4 oranında gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedenlerinin yattığı görülmüştür. Müşteri temsilcisi mesleğinde ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve vardiyalı çalışma olması nedenleri %100 olarak ilk neden sayılmıştır. Satış danışmanı mesleğinde %93,2 oranında gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve %77,7 oranında yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması seçenekleri ön planda yer almaktadır.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Malatya'da Türkiye'ye oranla daha yüksek istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Malatya, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır. Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460

KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	**1431**	**52**	**1483**
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ssizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2015							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Nisan 2016 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Nisan 2016
Madencilik ve taş ocakçılığı	20	332	6	36	51	1,8%	0,15
İmalat	276	16569	155	361	554	0,9%	0,03
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	2	80	0	0	0	0,0%	0,0
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi	2	48	0	2	-2	0,0%	-0,04
İnşaat	256	4578	19	141	151	0,4%	0,03
Toptan ve perakende ticaret;	322	9798	82	238	637	0,8%	0,07
Ulaştırma ve depolama	45	1408	12	17	173	0,8%	0,12
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	76	1465	9	44	41	0,6%	0,03
Bilgi ve iletişim	8	140	0	1	0	0,0%	0,0
Finans ve sigorta faaliyetleri	7	67	0	0	2	0,0%	0,03
Gayrimenkul faaliyetleri	4	186	1	4	10	0,5%	0,05
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	51	634	7	55	25	1,1%	0,04
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	41	2954	4	10	62	0,1%	0,02
Eğitim	65	1243	1	31	-43	0,1%	-0,03
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	40	1552	8	47	9	0,5%	0,01
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	87	0	0	0	0,0%	0,0
Diğer hizmet faaliyetleri	20	387	0	1	1	0,0%	0,0
Genel Toplam	**1.239**	**41.527**	**304**	**988**	**1.671**	**0,7%**	**0,04**

EK:5-2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Malatya ilinde 52 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 26 tanesi için soru kağıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 26 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Malatya ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 26 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 7 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 60: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret;	7	18	9	27
Diğer hizmet faaliyetleri	5	13	1	14
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	2	0	2
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	4	0	4
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	9	0	9
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2	1	3	4
Bilgi ve iletişim	1	3	0	3
Eğitim	1	2	0	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	2	1	3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	2	0	2
İmalat	1	6	0	6
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0	8	8
Toplam	26	62	22	84

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 12sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 84 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yüzde 26'sı kadın, yüzde 74'ü erkektir. En fazla işyeri ve en fazla çalışana Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

26 işyerinden 2 tanesinde 3 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir. Açık işi olan tek meslek ise Bayan Kuaförü (3 kişi) şeklindedir.

Toplamda 3 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen meslek Bayan Kuaförü (3 kişi) şeklindedir.

Temininde güçlük çekilen meslekte temininde güçlük çekilme nedenine bakıldığında gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamamasından ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından dolayı eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir.

Malatya ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde istihdamın bir yıl sonra yüzde 31 oranında artacağı beklenmektedir. Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi (15 kişi), Bayan Kuaförü (12 kişi) mesleklerinde artış beklenirken, Temizlik Görevlisi (1 kişi) mesleğinde azalış beklenmektedir.

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU

MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

Adres: Dabakhane Mah. Buhara Cad. No: 163 Battalgazi/Malatya

Tel: 0 422 2120965